

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE SENOHRAD

NÁVRH

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE SENOHRAD - NÁVRH

Obstarávateľ:

Obec Senohrad

Poverený obstarávaním:

Ing. arch. Karol Ďurenec

odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD (reg. č. 335)

Spracovateľ:

Ekoplán, s.r.o.

www.eko-plan.sk

Riešiteľský kolektív, odborná spolupráca:

Urbanizmus a celková koncepcia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Demografia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Technická infraštruktúra: Ing. Mária Dobošová (vodné hospodárstvo), Martin Brezovský (energetika, telekomunikácie)

Doprava: Ing. Pavol Klúčik

Environmentálne aspekty: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD., Ing. Marta Copláková

Dátum spracovania:

september 2017

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje.....	5
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy.....	5
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	6
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadáním.....	7
2. Riešenie územného plánu – smerná časť.....	8
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	8
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	13
2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia	19
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	20
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	24
2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla	
2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia	
2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu	
2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania	
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce.....	30
2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území.....	35
2.7.1 Bývanie	
2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra	
2.7.3 Výroba	
2.7.4 Rekreácia	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	40
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.....	40
2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	42
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	43
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	46
2.12.1 Doprava	
2.12.2 Vodné hospodárstvo	

2.12.3 Energetika	
2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete	
2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany	
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	59
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	63
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	63
2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch.....	63
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	66
3. Riešenie územného plánu – záväzná časť.....	68
3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch.....	68
3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia.....	77
3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia.....	78
3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia.....	78
3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt.....	80
3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability.....	81
3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	83
3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov...	83
3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.....	85
3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	86
3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.....	86
3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	87
4. Doplnujúce údaje	88
4.1 Zoznam východiskových podkladov.....	88
5. Dokladová časť	89

B. Grafická časť

- Výkres širších vzťahov – v mierke 1: 50 000 (výkres č. 1)
- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami – v mierkach 1: 2880 (výkres č. 2), 1: 10 000 (výkres č. 3)
- Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia – v mierke 1: 2880 (výkres č. 4)
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia – v mierke 1: 2880 (výkres č. 5)
- Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES – v mierke 1: 10 000 (výkres č. 6)
- Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch, v mierke 1: 2880 (výkres č. 7)

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy

Dôvody obstarania územného plánu

Dôvodom pre spracovanie územného plánu je potreba právne záväzného dokumentu s jednoznačne stanovenými regulatívmi pre stavebné aktivity a využívanie prírodných zdrojov. Tieto sú nevyhnutné pre harmonický rozvoj obce v súlade s princípmi udržateľného rozvoja a pre zachovanie identity obce. Bolo tiež nutné zosúladiť zámery obce a iných subjektov s požiadavkami Územného plánu VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov. V poslednom období aj vďaka aktívnej rozvojovej politike miestnej samosprávy rastie v obci záujem individuálnych stavebníkov o výstavbu rodinných domov.

Hlavné ciele riešenia

Cieľom Územného plánu obce Senohrad je v zmysle ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v rozsahu katastrálneho územia obce, určenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území, pričom návrhové obdobie bolo stanovené do roku 2030.

Hlavným cieľom rozvoja územia je reflektovať rastúci záujem o bývanie a stavebné pozemky v obci vymedzením nových plôch pre bývanie. Ide však o komplexné riešenie rozvoja obce, ktoré sa zaoberá aj otázkami rozvoja ďalších urbanistických funkcií a ich vzájomným zosúladením, a ktoré súčasne zohľadňuje požiadavky ochrany životného prostredia.

Špecifické ciele rozvoja územia obce Senohrad sú formulované nasledovne:

- navrhnuť kvalifikovanú a komplexnú koncepciu rozvoja obce, ktorá sa bude zaoberať otázkami rozvoja bývania, rekreácie a podnikateľských aktivít, ako aj vzájomným zosúladením týchto funkcií
- definovať optimálnu územno-priestorovú organizáciu sídla, zachovávajúcu jedinečnosť a identitu obce a vychádzajúcu z princípov udržateľného rozvoja, zohľadňujúcu požiadavky ochrany prírody a životného prostredia
- overenie možností využitia neurbanizovaných území bezprostredne nadväzujúcich na zastavané územie obce predovšetkým pre rozvoj obytných funkcií vo forme zástavby rodinných domov a prípadne málopodlažných bytových domov
- overenie možností tvorby územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných funkcií v obci a v jej krajinnom zázemí

- stanovenie zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia a verejného technického vybavenia, ako aj ďalších zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability

Určenie problémov na riešenie

V rámci prieskumov a rozborov boli v riešenom území okrem potenciálov rozvoja identifikované aj negatívne javy – problémy a deficity, ktoré je potrebné riešiť:

- deficity v oblasti technickej infraštruktúry – lazy nie sú pokryté verejným vodovodom, v celej obci nie je splašková kanalizácia, čo predstavuje riziko znečistenia vodného toku a podzemnej vody
- líniové dopravné závary na niektorých miestnych komunikáciách – nevyhovujúci povrchový kryt a šírkové parametre
- neusporiadané vlastnícke vzťahy k niektorým pozemkom, pod komunikáciami
- slabá ponuka občianskej vybavenosti v obci, najmä v segmente obchodu a komerčných služieb, chýba aj zariadenie pre kultúru, voľnočasové aktivity a sociálne služby a športový areál
- hospodársky dvor družstva je len extenzívne využitý, bývalá administratívna budova družstva je bez využitia
- v niektorých častiach obce chýbajú chodníky pozdĺž ciest II. triedy, nie sú vyznačené cyklotrasy
- verejným priestranstvám v obci chýba atraktívna úprava a urbanistický mobiliár
- doposiaľ zachované objekty ľudovej architektúry sú ohrozené stavebným rozvojom obce

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Doterajší územný plán zóny z roku 1983 už nespĺňa aktuálne požiadavky, vzhľadom na zmenu spoločensko-ekonomických podmienok po roku 1989. Nezachoval sa v kompletnej podobe a bol spracovaný len v analógovej forme. Textová časť nenapĺňa štruktúru vyžadovanú platnou vyhláškou č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

V územnom pláne sa navrhovala výstavba novej ulice na východnom okraji obce a jej zokruhovanie pri toku Litavy až na cestu II/527. Ďalej sa paralelne s touto ulicou

navrhovala aj ulička v záhradách. Ulica sčasti už bola vybudovaná, čiastočne aj so zástavbou. Rozsiahle zásahy do súkromných záhrad však v súčasných podmienkach nie sú žiaduce. Ďalšie ulice sa navrhovali aj na západnom okraji obce a na južnom okraji obce. S jednou ulicou na západnom okraji obce je možné počítať, zástavba tu už sporadicky vzniká. Na severozápadnom okraji je však pre strmý svah budovanie novej zástavby náročné. Na južnom okraji obec v zmysle aktuálneho projektu uvažuje s výstavbou čistiarne odpadových vôd, preto tu nie je vhodné navrhovať obytnú zástavbu. Územný plán navrhoval aj vybudovanie obchvatu obce – preložky cesty II/527. V aktuálnej nadradenej územnoplánovacej dokumentácii regiónu sa však s obchvatom nepočíta, vzhľadom na relatívne nízku výhľadovú intenzitu dopravy na ceste II. triedy.

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Zadanie na územný plán obce Senohrad bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Následne bolo posúdené Okresným úradom Banská Bystrica a schválilo ho obecné zastupiteľstvo uznesením č. 2/2017, bod D. zo dňa 16. 02. 2017.

Riešenie návrhu územného plánu obce Senohrad je v plnej miere v súlade s cieľmi, deklarovanými v zadaní. Súčasne sleduje naplnenie požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – SMERNÁ ČASŤ

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Hranice riešeného územia

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé, kompaktného tvaru a má výmeru 1520 ha. Hustota osídlenia dosahuje 52 obyvateľov na km², čo je výrazne pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- k.ú. Pliešovce – na severe
- k.ú. Horné Mladonice, k.ú. Čekovce – na západe
- k.ú. Lackov, k.ú. Sucháň, k.ú. Horný Dačov Lom – na juhu
- k.ú. Lažteky, k.ú. Vidov Vrch (súčasť VVP Lešť) – na východe

Katastrálne hranice zväčša prebiehajú poľnohospodárskou pôdou a lesnými porastmi bez osobitných ohraničujúcich prvkov, len na kratších úsekoch tvoria hranice vodné toky (Suchánsky p., Rieka). Na východe tvorí hranicu Vojenský výcvikový priestor (VVP) Lešť.

Zastavané územie zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990.

Geografický opis územia

Obec Senohrad (okres Krupina, Banskobystrický kraj) leží na Krupinskej planine v horskej časti doliny Litavy, 16 km východne od Krupiny.

Reliéf

Riešené územie z hľadiska geomorfologického členenia patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie, celku Krupinská planina, podcelkov Dačolomská planina (južná časť k.ú.) a Závozská vrchovina (severná časť k.ú.).

Reliéf je pomerne členitý, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 520 do 769 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje na hranici s k.ú. Lackov, najvyššiu na severnom okraji katastrálneho územia v blízkosti Kopaného závozu, ktorý predstavuje najvyšší bod Krupinskej planiny. Stred obce je vo výške 580 m n.m. Reliéf charakterizujú rozčlenené chrby dvíhajúce sa na severovýchod na hrebeň Kopaného závozu.

Horninové prostredie

Krupinská planina má ráz mierne sklonenej plošiny od severu na juh a západ. Je rozrezaná hustou sieťou úzkych dolín, medzi ktorými sú ploché chrbty. Tento ráz je podmienený jej stavbou. Celú planinu budujú andezitové tufy a tufity, ktoré sa vzájomne striedajú. Sú rôzneho druhu, popolovité až balvanovité. Spodné časti sopečného súvrstvia obsahujú aj drobné okruhliaky kremencov, lyditov, rúl, prípadne aj vápencov. Smerom do podlažia pribúdajú tufity, až celkom prevládnu. Sú vyvinuté v rôznej zrnitosti, ale celkovo majú prevahu jemnozrnné s dobre triedeným materiálom.

Podľa inžinierskogeologickej rajonizácie (Hrašna) patrí celé riešené územie do rajónu Vp – rajón vulkanoklastických hornín.

Údaje o pôdnych typoch sú v kap. 2.16.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Riešené územie spadá do povodia rieky Ipeľ, číslo hydrologického poradia 4-24. Os riečnej siete tvorí Litava, jej horný tok. Litava má celkovú dĺžku 44 km. Pramení v Krupinskej planine pod vrchom Javorok v nadmorskej výške okolo 650 m n.m.). Pri obci Plášťovce sa vlieva do Krupinice.

Zastavaným územím obce preteká tok Litava, katastrálnym územím ďalej tečú toky Litavica, Trpíneč, Naklo, Vrbovok, Suchánsky potok, Rieka. Väčšina vodných tokov tu pramení, nepredstavujú preto povodňové ohrozenie.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náležia Litava a Vrbovok do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Z hľadiska tvorby povrchového odtoku sa územie nachádza vo vrchovinno-nízinnej oblasti s režimom odtoku, ktorý zodpovedá dažďovo-snehovému typu. Maximálny prietok majú vodné toky vo februári až apríli a minimálny prietok v decembri a januári. K výraznému podružnému zvýšeniu vodnosti dochádza koncom jesene.

Hydrogeologické pomery riešeného územia sú ovplyvnené geologicko-tektonickou stavbou územia, geomorfologickými a klimatickými pomermi. Podľa hydrogeologickej rajonizácie spadá riešené územie do rajónu V 094 – Neovulkanity Krupinskej planiny, Ostrôžok a Pôtorskej pahorkatiny.

Geologická stavba územia nevytvára priaznivejšie podmienky pre sústreďovanie väčšieho množstva podzemných vôd. Zásoby podzemnej vody sú nevýznamné. Značný hydrogeologický význam majú zlomové poruchy, ktoré drenujú podzemnú vodu širšieho okolia a preto sa na ne viažu značné zásoby podzemných vôd.

V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych ani minerálnych vôd.

Klimatické pomery

Podľa klimaticko-geografického členenia sú v riešenom území rôznorodé podmienky. Katastrálne územie obce Senohrad spadá do dvoch klimatických oblastí:

- oblasť mierne teplá (M), okrsok mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový (M3) – predstavuje väčšinu riešeného územia
- oblasť mierne teplá (M), okrsok mierne teplý, vlhký, vrchovinový (M6) – zasahuje do riešeného územia okrajovo zo severu
- oblasť teplá (T), okrsok teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou (T7) – zasahuje do riešeného územia z juhu

Mierne teplá oblasť má priemerný počet letných dní v roku menej ako 25. Júlový priemer teploty je nižší ako 16 °C. Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. V okrsku T7 sú priemerné januárové teploty nižšie ako – 3 °C.

Tab.: Priemerné mesačné teploty v rokoch 2006–2010 v °C – stanica Bzovík

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2006	-4,5	-2,8	1,9	10,5	13,4	18,0	21,8	17,0	16,4	10,7	6,1	1,0
2007	2,7	2,8	6,6	10,9	16,0	19,6	21,3	20,3	12,5	8,8	2,1	-2,3
2008	0,5	1,9	4,0	10,0	15,1	19,1	19,3	18,8	13,6	10,0	5,2	1,7
2009	-3,0	-0,6	3,5	13,4	15,3	17,1	20,9	20,4	16,6	8,6	5,4	-0,4
2010	-3,2	-0,5	3,9	9,5	14,4	18,4	21,8	18,3	12,8	6,8	6,9	-3,4

Zdroj: Ročenky poveternostných pozorovaní meteorologických staníc na území SR v roku 2006 – 2010, SHMÚ

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v rokoch 2006–2010 v mm – stanica Bzovík

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2006	32,8	37,7	34,3	43,0	112,4	71,0	41,6	65,9	26,5	19,9	18,5	9,9
2007	74,7	52,1	51,8	1,9	63,1	56,7	29,8	56,6	58,5	45,6	49,7	29,7
2008	39,9	16,5	64,5	66,8	38,5	82,5	169,5	24,3	36,7	35,1	54,7	93,5
2009	51,0	50,3	52,2	7,4	37,0	65,5	18,8	48,2	36,0	76,7	49,4	126,8
2010	52,5	50,3	27,4	82,2	195,2	138,0	85,4	151,1	105,0	38,2	104,9	57,4

Zdroj: Ročenky poveternostných pozorovaní meteorologických staníc na území SR v roku 2006 – 2010, SHMÚ

Priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje 600 – 650 mm. Maximum zrážok pripadá na júl, minimum na február. Počet dní so snehovou pokrývkou je 100 – 120 dní.

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níše. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Riešené územie je pomerne dobre prevetrávané. Najväčšiu početnosť výskytu majú vetry západného, severozápadného a severného smeru. Najvyššiu rýchlosť dosahuje vietor severozápadného smeru s priemernou rýchlosťou 2,8 m/s.

Vegetácia

Najvyššie položená severná časť katastrálneho územia je zalesnená dubovým a bukovým lesom, inde je územie prevažne odlesnené. Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú nasledovné základné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*) – predstavujú takmer celé riešené územie. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).
- dubové a cerovo-dubové lesy (*Qc – Quercetum petraeae cerris*) – v riešenom území sa táto jednotka nachádza len ostrovčekovite. Patria sem spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub cerový (*Quercus cerris*), dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), smrek obyčajný (*Picea abies*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*).
- podhorské bukové lesy (*Fs – Fagenion p.p., Dentario bulbiferae-Fagetum*) – táto jednotka sa nachádza na severnom okraji katastrálneho územia. Reprezentovaná je lesnými spoločenstvami druhov buk lesný (*Fagus sylvatica*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor horský (*Acer platanoides*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), kostrava horská (*Festuca drymeja*), lipkavec marinkový (*Gallium odoratum*).
- bukové a jedľovo-bukové lesy (*F – Dentario glandulosae-Fagetum*) - táto jednotka sa nachádza na severnom okraji katastrálneho územia, v najvyšších polohách. Patria sem spoločenstvá zmiešaných lesov, ktoré vytvára buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jedľa biela (*Abies alba*), zubačka žliazkatá (*Dentaria glandulosa*), zubačka deväťlistá (*Dentaria enneaphyllis*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesné plochy boli z väčšej časti nahradené poľnohospodárskou pôdou. Zachovali sa v ťažšie dostupných častiach katastrálneho územia. Druhovú zloženie lesa v zásade rešpektuje potenciálnu prirodzenú vegetáciu. Z hľadiska drevinovej skladby majú najväčšie zastúpenie buk (38,76%), cer (30,39%) a hrab (14,06%). Viac ako 1%-ný podiel

majú ďalej dub (6,59%), borovica (4,89%) a smrek (2,47%). Lesy sa využívajú výlučne ako hospodárske lesy. Lesné plochy majú výmeru 199 ha, t.j. 13,1% z výmery katastrálneho územia. Ide výlučne o hospodárske lesy.

Ide hlavne o rozptýlenú nelesnú drevinovú vegetáciu na ornej pôde a trvalých trávnych porastoch, pozdĺž medzí a poľných ciest a v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajinotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufrčná, hydrická, atď. Drevinová skladba je rôznorodá a závisí od polohy a nadmorskej výšky. Líniový doprovod vodným tokom vytvárajú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrby (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha (*Padus avium*). Stromoradia pozdĺž poľných ciest v nižších polohách tvoria agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*). V rámci krovinnej etáže sa často vyskytujú svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh jednosmenný (*Crataegus monogyna*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), krušina jelšová (*Frangula alnus*), ruža šíповá (*Rosa canina*), slivka trnková (*Prunus spinosa*).

Trvalé trávne porasty predstavujú spoločenstvá stepného charakteru – lúky a pasienky. V riešenom území predstavujú dominantné využitie poľnohospodárskej pôdy a na jej celkovej výmere majú trvalé trávne porasty podiel až 63,2 %. Vytvárajú rozsiahle pôdne celky, prerušované v južnej časti katastrálneho územia ornou pôdou a v severnej časti prevažne lesnými porastmi. Trvalé trávne porasty majú výmeru 767,2 ha, t.j. 50,5 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Najnižšiu ekologickú hodnotu vykazujú agrocenózy na ornej pôde, ktoré sa nachádzajú v južnej časti katastrálneho územia. Priaznivejšie sú z tohto hľadiska menšie celky ornej pôdy v jemnejšej mozaike s trvalými trávnyimi porastmi. Orná pôda má výmeru 424 ha, t.j. 27,9 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

V k.ú. Senohrad sú len malé rozdrobené plochy ovocných sádov na celkovej výmere 13,1 ha. Nachádzajú sa spolu so záhradami pri rodinných domoch v zastavanom území alebo pri laznických hospodárstvach.

Plochy pozemkov vedené v k.ú. ako vodné plochy majú výmeru 5,05 ha, t.j. 0,3 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter. V centre obce sa nachádza rozsiahle vretenovité rozšírenie s plochou verejnej parkovej zelene. Plošne prevažujú trávniky, na ktorých sú rozptýlené solitéry rôznych druhov drevín – javor, vrba, lipa, breza, pagaštan, orech kráľovský, lipa, breza. Menej vhodné sú ihličnaté dreviny - borovica, jedľa strieborná, smrek, tuja, ako aj porasty inváznej dreviny agátu. Inde sa na verejných priestranstvách nachádzajú aj jaseň, čerešňa, orech kráľovský, smrekovec. Súčasťou verejnej zelene sú aj predzáhradky pred rodinnými domami v súkromnom vlastníctve. Vzrastlá zeleň sa nachádza v školskom areáli, kde dominujú ihličnaté dreviny.

Väčšina sídelnej vegetácie pripadá na vegetáciu úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. V drevinovej skladbe dominujú ovocné dreviny (jablone, čerešne, slivky) a z okrasných drevín sú to hlavne tuje. Záhrady majú celkovú výmeru 10,1 ha, t.j. 0,7 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Tab.: Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územie Senohrad

Druh pozemku	výmera v m ²
orná pôda	4239760
chmeľnice	0
vinice	0
záhrady	101536
ovocné sady	131224
trvalé trávne porasty	7672235
lesné pozemky	1990499
vodné plochy	50554
zastavané plochy a nádvorja	733928
ostatné plochy	280393
spolu – k.ú.	15200129

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov 2004 (VZN BBSK č. 4/2004), zmien a doplnkov č. 1/2007 (VZN BBSK č. 6/2007), zmien a doplnkov 2009 (VZN BBSK č. 14/2010) a zmien a doplnkov 2014 (VZN BBSK č. 27/2014), sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie, ktoré je potrebné rešpektovať:

V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.7.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka v znení prírodných a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov

- 1.7.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov
- 1.7.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
- 1.7.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života
- 1.7.5 vytvárať ekonomické a územnotechnické podmienky pre zachovanie charakteristického rozptýleného osídlenia v južnej a centrálnej časti územia Banskobystrického kraja ako špecifického a rovnocenného typu sídelnej urbanistickej štruktúry Slovenska.

V oblasti hospodárstva

- 2.1 vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj;
- 2.2.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
- 2.2.4 rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
- 2.2.7 vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd
- 2.2.8 vytvárať podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva v horských oblastiach s podporou tradičného pastevného chovu hospodárskych zvierat
- 2.2.10 stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd a ich ochranu uskutočňovať ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia
- 2.3.4 ťažbu nerastov realizovať pri zohľadnení zdôvodnených potrieb v takom rozsahu, takým spôsobom a na takých miestach, aby nedochádzalo k negatívnym vplyvom na životné prostredie, režim podzemných vôd a aby tým neboli ohrozené záujmy ochrany prírody (predmet ochrany v danom území)

- 2.3.5 rešpektovať chránené ložiskové územia, ložiská nevyhradených nerastov a určené dobývacie priestory na území Banskobystrického samosprávneho kraja, s možnosťou ich revízie ak boli spresnené ich bilančné zásoby.
- 2.4.4 vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania
- 2.4.5 podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov
- 2.4.9 zabezpečiť v záujme rozvoja vidieka v horských a podhorských oblastiach so sťaženými prírodnými podmienkami primeranú životnú úroveň a zlepšenie kvality života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom podpory vybraných centier s využitím ich prírodného, demografického a kultúrno-historického potenciálu v prospech rozvoja vidieckych oblastí

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1 usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky
- 3.3. utvárať územno-technické predpoklady na rozvoj všetkých aktuálnych foriem domácej a medzinárodnej turistiky v sídlach a rekreačných útvaroch modernizáciou jestvujúcej a budovaním novej obslužnej, relaxačnej a športovej vybavenosti v zastavanom území a nadväzujúcich priestoroch, na významných medzinárodných a regionálnych cestných trasách kraja a na cykloturistických trasách všetkých kategórií
- 3.15 vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny
- 3.18 podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

- 4.1 Rešpektovať územné vymedzenie a podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok a ich ochranných pásiem, chránené vtáčie územie, územie európskeho významu, navrhované územia európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov

- 4.3 Rešpektovať návrhy na začlenenie územia Krupinskej planiny, Poiplia, Kremnických vrchov, Balockých vrchov a Drienčanskeho krasu do kategórie chránená krajinná oblasť a maloplošných chránených území v kategóriách národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok.
- 4.5 rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability
- 4.6 rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia, hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny
- 4.7 uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené platnou legislatívou:
 - 4.7.1 zákonom o ochrane prírody a krajiny pre kategórie a stupne ochrany chránených území
 - 4.7.2 zákonom o lesoch
 - 4.7.3 zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
- 4.9 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečných prekážok v tokoch...).
- 4.10 rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice)
- 4.11 zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej
- 4.12 zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehy vrátane brehových porastov a lemův, zvýšiť rôznorodosť príbrežnej zóny (napojenie odstavených ramien, zachovanie sprievodných brehových porastov) s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existenčné

podmienky pre biotu vodných ekosystémov s prioritou udržania biodiverzity a vitality brehových porastov vodných tokov

V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.4 utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní nehnuteľných kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:
- 5.4.5 podporovať iniciatívu obcí na vytváranie a odborné vedenie evidencie pamätihodností jednotlivých obcí ako významného dokumentu o kultúrnom dedičstve a histórii špecifických regiónov na území Banskobystrického kraja
- 5.5 zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaných, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám, v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.12 rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, v súlade so súčasnou krajinou štruktúrou v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.
- 5.13 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia strednej a južnej časti územia kraja.
- 5.14 Rešpektovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1.20.3 rekonštruovať cestu II/526 v úseku Devičie (I/66-R3) - Senohrad, Stará Huta – Podkriváň a Kriváň - Kokava nad Rimavicou - Hnúšťa - Jelšava - hranica Košického kraja s prerušením ťahu v priestore Senohrad - Stará Huta (Lešť)
- 6.1.20.16 rekonštruovať cestu II/527 v úseku Veľký Krtíš - Modrý Kameň - Senohrad - Dobrá Niva s obchvatom mesta Modrý Kameň, rezervovať územie pre výhľadové obchvaty obcí
- 6.1.38 pri rekonštrukcii ciest II. a III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás
- 6.1.47 zabezpečiť pre cesty I., II. a III. triedy územnú rezervu pre ich výhľadové šírkové usporiadanie

V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1.6 rezervovať priestor na výhľadové vybudovanie skupinových kanalizačných systémov
- 7.1.9 rezervovať priestor pre výhľadové malé vodné nádrže, poldre a stavby súvisiace s ochranou pred povodňami a transformáciou povodňovej vlny podľa Plánov manažmentu povodí a schválených ÚPN obcí
- 7.1.11 postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov d) výstavbou skupinových kanalizácií s ČOV
- 7.1.12 v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov a zvýšia retenčnú kapacitu územia, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzi, protipovodňových línií a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu, obnovu inundačných území
- 7.1.13 v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami
- 7.2.12 v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle platnej legislatívy
- 7.3.5 podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike...
- 7.6.2 v podrobnejších dokumentáciách, resp. v územných plánoch obcí, zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s budovaním systému na triedenie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov

V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 8.3.1 rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb podľa potrieb okresov paralelne s narastaním podielu občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov v dôchodkovom veku, ako aj občanov so zdravotným postihnutím, najmä občanov s ťažkým zdravotným postihnutím
- 8.3.4 podporovať vytvorenie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti a starostlivosti o dlhodobo chorých a zdravotne ťažko postihnutých

V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.9 Pri posudzovaní územnotechnických podmienok a projektovej príprave nových trás a zariadení dopravnej infraštruktúry zhodnotiť kvalitu územia a zabezpečiť jeho trvalú ochranu v ich okolí pred hlukom, infrazvukom a vibráciami v zmysle platnej legislatívy.

- 9.10 V rámci spracovania nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN O, ÚPN Z) v jednotlivých oblastiach, podľa účelu ich využitia, určiť stupeň radónového rizika
- 9.11 Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou

V oblasti zariadení civilnej ochrany

- 12.1 V záujme plnenia úloh a opatrení civilnej ochrany obyvateľstva v oblastiach sídelného rozvoja a priemyselných parkov rešpektovať povinnosť výstavby ochranných stavieb pre ukrytie obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v súlade s platnou legislatívou
- 12.2 Ochranné stavby pre ukrytie obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti navrhovať podľa Analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí a budovať ich v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku civilnej ochrany obyvateľstva.

Verejnoprospešné stavby:

- 1.15.2 rekonštrukcia cesty II/527 v úseku hranica Nitrianskeho kraja - Balog nad Ipľom - Slovenské Ďarmoty a v úseku Veľký Krtíš – Modrý Kameň - Senohrad - Dobrá Niva, výhľadovo s obchvatmi sídiel
- 1.21.4 cesta II/526 v úseku Devičie (I/66-R3) - Senohrad, Stará Huta - Podkriváň a Kriváň - Kokava nad Rimavicou - Hnúšťa - Jelšava - hranica Košického kraja s prerušením ťahu v priestore Senohrad - Stará Huta (Lešť), rekonštrukcia cesty,

2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia

Obec Senohrad patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Krupina a Banskobystrického kraja. Okres Krupina má rozlohu 584,9 km² a 22 583 obyvateľov (k 31. 12. 2015). Vznikol odčlenením z pôvodného „veľkého“ okresu Zvolen po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996.

Obec je situovaná v severovýchodnej časti okresu Krupina. Najbližšími mestami sú Krupina (16 km), Veľký Krtíš (23 km) a Zvolen (32 km). Krupina (8046 obyvateľov) je spádovým mestom pre obyvateľov obce z hľadiska dochádzky za základnou občianskou vybavenosťou. Vyššiu občiansku vybavenosť (administratíva, školstvo, zdravotníctvo) a bohatšiu ponuku pracovných príležitostí poskytujú väčšie mestá - Zvolen a Banská Bystrica.

Podľa Koncepcie územného rozvoja Slovenska (KÚRS) v znení zmien a doplnkov obec Senohrad leží mimo ťažísk osídlenia i sídelných osí. Najbližšou rozvojovou osou je

krupinská rozvojová os Zvolen – Krupina – Šahy. Z hľadiska hierarchie je klasifikovaná ako rozvojová os tretieho stupňa.

Obec je tiež súčasťou mikroregiónu Východný Hont, v rámci ktorého koordinuje svoj rozvoj 10 obcí – Príbelce, Dačov Lom, Litava, Sucháň, Senohrad, Dolné Plachtince, Stredné Plachtince, Horné Plachtince, Cerovo, Lackov.

Obec Senohrad v súčasnosti patrí medzi malé obce s počtom obyvateľov 792 k 31. 12. 2015. V rámci okresu Krupina však patrí k väčším obciam. Obec bola v minulom období zaradená do kategórie stredísk miestneho významu ako centrum spádového územia. Spádové územie tvorili obce Litava, Lackov a Dolné Mladonice, pred vytvorením okresu Veľký Krtíš aj obce Dačov Lom a Sucháň. Väzby čiastočne pretrvali až do súčasnosti, aj po zrušení strediskovej sústavy osídlenia. Z hľadiska riešenia záujmového územia v územnom pláne obce Senohrad bolo preto relevantné naznačenie väzieb na okolité obce, najmä na obce Lackov a Horné Mladonice, ako aj na obce Dačov Lom a Pliešovce. Tieto väzby sú významné hlavne z hľadiska dopravného vybavenia (prepojenia cyklistických trás).

2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti a je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Senohrad v minulosti patril medzi významnejšie obce v okolí Krupiny, s viac ako 1000 obyvateľmi. Od 2. polovice 19. storočia miestna populácia zaznamenávala mierny rast. Kratšie obdobie stagnácie nastalo len začiatkom 20. storočia. Historicky najvyšší počet obyvateľov obec dosiahla už v roku 1940 na úrovni 1354 obyvateľov. Od tohto obdobia nastáva pozvoľný dlhodobý pokles miestnej populácie. Úbytok obyvateľstva v 50. rokoch spôsobilo zabratie a vysídlenie lazov pri vytvorení vojenského výcvikového priestoru. Najväčší pokles však nastal medzi rokmi 1970 – 1980. K stabilizácii dochádza až v 90. rokoch 20. storočia, odkedy sa počet obyvateľov ustálil na úrovni okolo 760 obyvateľov. Oproti roku 1940 obec stratila takmer polovicu obyvateľstva. V posledných 6 rokoch miestna populácia mierne rastie a približuje sa k hranici 800 obyvateľov.

Populačný rast z posledných rokov generujú migračné pohyby. V sledovanom 10-ročnom období rokov 2006 – 2015 bola bilancia prirodzeného pohybu relatívne vyrovnaná – 71 narodených : 78 zomrelých. Migračná bilancia obce bola mierne pozitívna – v sledovanom období sa do obce prisťahovalo 123 obyvateľov, odsťahovalo sa 103 obyvateľov.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	1077
1880	1102
1890	1204
1900	1250
1910	1296
1921	1248
1930	1264
1940	1354
1948	1268
1961	1124
1970	1058
1980	893
1991	760
2001	759
2011	772

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2011 dosahoval hodnotu 123. Podľa všeobecnej interpretácie, až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o mierne progresívny typ populácie. Oproti iným obciam okresu Krupina je demografická situácia v obci Senohrad priaznivejšia.

Najväčší nárast v období rokov 2001 – 2011 zaznamenal segment obyvateľstva v produktívnom veku. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol, čo sa prejavuje aj investíciami generácie v produktívnom veku do individuálnej bytovej výstavby. Obec Senohrad má do istej miery potenciál odčerpávať obyvateľstvo z okolitých obcí svojho bývalého spádového územia, čomu napomáha aj kvalitnejšia infraštruktúra a sociálna vybavenosť. Preto do roku 2030 prognózujeme nárast počtu obyvateľov obce v dôsledku pozitívnej migračnej bilancie na 850 obyvateľov. Uvedená prognóza vychádza z lineárnej interpolácie vývoja počtu obyvateľov za posledných 6 rokov (2009 – 2015), kedy bol zaznamenaný rast počtu obyvateľov o 39. Na tento predpokladaný cieľový stav je dimenzovaná aj návrhová kapacita rozšírenia obytného územia.

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	2011
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	772
z toho muži	397
z toho ženy	375
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	132
Počet obyvateľov v produktívnom veku	533
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	107

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zosnulých, prihlásených a odhlásených v r. 2006-2015

Rok	narodení	zosnulí	prihlásení	odhlásení	bilancia	Počet obyvateľov k 31.12.
2006	8	6	6	19	-11	763
2007	10	12	18	17	-1	762
2008	4	7	13	10	0	762
2009	6	8	2	9	-9	753
2010	10	5	17	7	+15	768
2011	6	8	17	8	+7	780
2012	8	8	9	7	+2	782
2013	6	9	11	12	-4	778
2014	8	9	13	5	+7	785
2015	5	6	17	9	+7	792
Spolu	71	78	123	103		

Zdroj: ŠÚSR

Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov infraštruktúry. Pristahovanie mladších vekových skupín vo fertilnom veku by pre obec malo pozitívny prínos z hľadiska omladenia populácie a zvýšenia jej reprodukčnej vitality.

Skladba obyvateľov podľa národnosti a vierovyznania

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2011 tvoria 96,4% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou). Podľa Atlasu rómskych komunít 2013 tvoria Rómovia 4,1% z celkového počtu obyvateľov obce.

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva tiež homogénna. Miera religiozity dosahuje nadpriemerné hodnoty. 95,6% všetkých obyvateľov sa hlási k

rímskokatolíckej cirkvi (bez zohľadnenia obyvateľov s nezisteným vierovyznaním). Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené.

Tab.: Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	rómska	iná	nezistená
	737	24	3	8

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskoka- tolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	718	17	2	14	21

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhovaný rozvoj obce nebude mať vplyv na národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bola od najstarších čias poľnohospodárska výroba, ktorá sa z veľkej časti realizovala v rámci lazničkeho osídlenia. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva v minulom desaťročí klesol počet pracovníkov v tomto odvetví. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v ostatných sektoroch. Priemyselné centrá sú pomerne vzdialené, preto je zamestnanosť v sekundárnom sektore nízka. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 najviac obyvateľov pracovalo v terciárnom sektore (služby) – 213 osôb, podstatne menej v sekundárnom sektore – 77 osôb i v primárnom sektore (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) – 66 osôb.

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti nadpriemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 50%.

Zo zamestnanej zložky ekonomicky aktívneho obyvateľstva väčšina odchádza za prácou do Zvolena a Krupiny, do VVP Lešť, v menšej miere aj do iných miest. Za prácou odchádzalo 254 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavovalo až 66%. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Navrhované riešenie nepočíta s rozvojom priemyselnej výroby ani priamo nevymedzuje nové plochy pre výrobu. Predpokladá sa, že nové pracovné miesta budú vznikať hlavne v službách, osobitne v cestovnom ruchu, v menšej miere aj oživením drobnej remeselnej výroby a tradičného hospodárenia na lazoch. Tieto aktivity navrhované riešenie umožňuje,

no presný počet nových pracovných miest nie je možné vyčíslieť. Počíta sa naďalej s vysokým podielom odchádzajúcich za prácou.

Tab.: Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	386
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	50
- pracujúci (okrem dôchodcov)	256
- pracujúci dôchodcovia	13
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	24
- nezamestnaní	114
- študenti	58
- osoby v domácnosti	3
- dôchodcovia	149
- príjemcovia kapitál. príjmov	0
- iná a nezistená	13
- deti do 16 rokov	142

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla

Kompozičnú osnovu obce predurčuje hlavná kompozičná os, ktorú reprezentuje dnešná cesta II. triedy č. II/527. Križuje ju ďalšia kompozičná os, ktorá nadobudla význam až neskôr, pri rozširovaní obce. Najstaršia časť obce vznikla pri hlavnej kompozičnej osi. Domy sa tu stavali na nízkom návrší, ktoré obojstranne obopína nevelké údolie, zvažujúce sa na juh. Takto sa okolo tzv. vretenovej zástavby sformovalo prirodzené námestie a tento charakteristický pôdorys sa zachoval dodnes. Námestie je jadrom urbanistickej kompozície a vytvára prirodzené ťažisko sídla. Je silným pilierom identity obce, a to aj vďaka zachovaniu ľudových domov z pôvodnej zástavby a ďalších historických pamiatok – Fary A. Kmeťa, kaplnky. Spomínaná kompozičná os bola v 18. storočí umocnená stavbou kostola na vyvýšenine, ktorý kompozíciu uzatvára z južnej strany. Vďaka svojej polohe je kostol najvýznamnejšou dominantou, viditeľnou zo všetkých častí obce. Pohľady na historickú dominantu obce je treba zachovať, čomu napomôže regulatív maximálnej výšky zástavby. V jadre urbanistickej kompozície na námestí navrhujeme sformovať centrálnu zónu obce. Centrálné verejné priestranstvo (námestie) je potrebné ponechať bez zástavby, plochy zelene zachovať a upraviť - dotvoriť atraktívnou sadovníckou výsadbou a doplniť prvky drobnej architektúry a urbanistický mobiliár.

V 20. storočí a neskôr pribudli nové ulice, paralelné s hlavnou kompozičnou osou. V urbanistickej štruktúre sa doplnili dominanty viacpodlažných bytových domov a zariadení občianskej vybavenosti.

Navrhovaná koncepcia rešpektuje hlavnú kompozičnú os a zreteľne ju posilňuje situovaním novej zástavby na bočnej uličnej sieti, paralelnej s hlavnou kompozičnou osou. Výstavbou na nezastavaných voľných plochách v rámci zastavaného územia vznikne kontinuálny uličný priestor, čo podporí kompaktné vnímanie zástavby. Nová zástavba sa navrhuje rovnomerne na západnom i východnom okraji obce. Tým sa zachová vyvážená osovosť celkovej kompozície sídla. Návrhom rozšírenia zastavaného územia o nové ulice sa podporí kompaktný pôdorys obce. Nové plochy pre výstavbu zahŕňajú existujúce novostavby na okrajoch sídla a prirodzene ich integrujú do navrhovaných obytných ulíc. Za účelom dosiahnutia jednotného konceptu riešenia je potrebné pred povolením výstavby v rozsiahlejších rozvojových plochách č. 1, 2, 5, 6 vypracovať urbanistické štúdie.

V obci sa zachovali objekty tradičnej ľudovej architektúry, najmä v centrálnej polohe okolo námestia. Ide o niekoľko kamenných murovaných domov z 19. storočia a zo začiatku 20. storočia, s trojpriestorovou dispozíciou. Hospodárske stavby za obytnou časťou sú hĺbkovo radené za sebou alebo v otvorenom dvore oproti domu. Sýpky majú vchod zdôraznený výpuskom a valbovú slamenú strechu. Veľké stodoly sú sčasti murované, sčasti zrubové i stĺpkovej konštrukcie s valbovou strechou. Žiaduce je zachovať tieto objekty, pri aplikácii vhodných metód pamiatkovej obnovy. V 2. tretine 20. storočia sa začali do sídelnej štruktúry obce začleňovať domy na štvorcovom pôdoryse s rôznymi, v danej oblasti nepôvodnými, typmi striech (sedlovými, stanovými i plochými strechami).

Výšková úroveň zástavby rodinných domov je zväčša jednopodlažná. Dominantným priestorovým pôsobením sa okrem kostola vyznačujú niektoré zariadenia občianskej vybavenosti a bytové domy. Iný charakter má zástavba hospodárskeho dvora, ktorá je charakteristická objektmi väčšej mierky. Za účelom zachovania vidieckeho charakteru zástavby a jej konzistentnosti je regulovaná výšková hladina zástavby. Regulácia sa vzťahuje na existujúcu i navrhovanú zástavbu, maximálna výšková hladina je stanovená špecificky pre jednotlivé časti obce. Najnižšia podlažnosť (1 nadzemné podlažie) je povolená pre hospodárske usadlosti lazov. V samotnej obci sú povolené 2 nadzemné podlažia, s výnimkou plôch bývania v bytových domoch, kde je tento limit zvýšený na 4 nadzemné podlažia.

V časti obce so zachovanou pôvodnou zástavbou, t.j. v centrálnej zóne obce, by urbanistická mierka nových objektov i prestavieb mala vychádzať zo štruktúry pôvodnej zástavby a rešpektovať historicky vzniknutú parceláciu (užšie a dlhšie parcely), pôdorysný tvar zástavby okolo námestia, architektonický výraz uličných priečelí. V centrálnej zóne obce je tiež potrebné dodržať stavebnú čiaru danú existujúcou zástavbou. Na nových alebo prestavovaných objektoch by sa mali používať sedlové strechy so sklonom od 35° do 50°, so štítom orientovaným do ulice. V obytnej zástavbe by sa malo vylúčiť budovanie súvislých nepriehľadných oplotení vyšších ako 1,5 m (z uličnej strany) a vyššie

konštrukcie budovať len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene. Dôležité je zachovať architektonický výraz uličných priečelí aj s tvaroslovnými prvkami ľudovej architektúry. Pre navrhovanú zástavbu rodinných domov odporúčame, aby súvislá zastavaná plocha jedného objektu neprekročila 250 m². Odporúčaná šírka pozemkov pre samostatne stojace rodinné domy je 16 až 20 m. Výmera pozemkov samostatne stojacich rodinných domov by mala byť minimálne 600 m². Skupinové formy zástavby, ako napr. radovú zástavbu, dvojdomy nie je v obci vhodné realizovať.

Pri návrhu nových plôch na zástavbu boli rešpektované limity prírodného charakteru (topografické pomery, vodné toky) a antropogénneho charakteru (dopravné koridory, siete technickej infraštruktúry).

Okrem sústredenej zástavby jadrovej obce sa v katastrálnom území obce Senohrad nachádza rozptýlené osídlenie lazov, ktoré spolu s okolitou krajinou reprezentuje historické urbanisticko-krajinárske štruktúry. Charakter rozptýleného laznického osídlenia navrhujeme zachovať v jeho čo najautentickejšej podobe. Pre udržanie krajinnohistorických hodnôt a vitality laznického osídlenia je dôležité popri rastúcom význame rekreačnej funkcie udržať aj jeho obytnú funkciu.

2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení, priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka. Takéto štruktúry sú v riešenom území zastúpené len v malej miere a len vo svojich tradičných formách.

V scenérii krajiny a v jej vizuálnom vnímaní je limitom reliéf, ktorý určuje mieru výhľadových a videných priestorov. Pestrosť reliéfu vytvára zaujímavý krajinný obraz územia. Z návršia Kriváň pri kostole i z ďalších vyššie položených častí Krupinskej planiny sú atraktívne pohľady na samotnú obec. V širšom okolí sú viditeľné siluety pohorí Štiavnické vrchy a Javorie. V krajinnom obraze prevládajú harmonicky pôsobiace prvky prírodného charakteru. K takýmto prvkom môžeme priradiť aj antropogénny prvok laznického osídlenia. Kategóriu neutrálne pôsobiacich prvkov reprezentuje orná pôda. Zastúpenie rušivo pôsobiacich prvkov je minimálne – ide len o elektrické vedenia VN 22 kV, rozsiahly hospodársky dvor družstva a telekomunikačné vysielacie. Ani vo vzdialenejšom horizonte nevystupujú ako dominantné prvky siluety výškových objektov, komínov.

Strmšie svahy sú pokryté lesnými porastmi s rôznorodou drevinovou skladbou a sú preto atraktívnejšie ako lesné monokultúry. Vizuálne vnemy odlišného rázu poskytujú pasienky s rozptýleným lazníckym osídlením. Krajinársky atraktívne sú najmä drobné mozaiky, v ktorých sa striedajú trvalé trávne porasty, drevinová vegetácia, sady a rozptýlené osídlenie. Tieto tradičné krajinárske štruktúry je potrebné zachovať.

V návrhu riešenia sa líniová zeleň využíva nielen na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií, ale aj ako kompozičný prvok. Prvok líniovej zelene je použitý aj na rozhraní zastavaného územia a voľnej krajiny, pričom línie podporujú priebeh hlavnej kompozičnej osi. Líniová zeleň by mala byť dostatočne štruktúrálna členitá a druhovo bohatá.

Pozornosť je potrebné venovať sídelnej zeleni na námestí - zeleň revitalizovať, dosadiť vhodné dreviny a výrazne nerozširovať podiel spevnených plôch.

2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu

Kultúrno-historické pamiatky sú odrazom stáročného vývoja obce. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1135. Pôvodne patrila hontianskemu hradu Čabrad, od roku 1135 bzovíckemu opátstvu, po roku 1526 Balassovcom, Fánchyovcom, jezuitom, semináru v Ostrihome. V roku 1715 mala 3 mlyny a 17 domácností, do roku 1717 pivovar, v roku 1720 57 domácností, v roku 1828 189 domov a 1153 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, chovom oviec a dobytká, kováčstvom. Za I. ČSR odchádzali na sezónne poľnohospodárske práce, značné bolo aj vysťahovalectvo. Zapojili sa do SNP. JRD bolo založené v roku 1958.

Na území obce Senohrad sa koncentrujú viaceré nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF), ktoré je potrebné zachovať a chrániť:

- rímskokatolícky kostol sv. Imricha, neskorobarokový, z roku 1768 (č. ÚZPF 1113/1)
- Fara Andreja Kmeťa, baroková z konca 18. stor., v strede obce (č. ÚZPF 10749/1)
- kaplnka Panny Márie Ružencovej, baroková z roku 1748, v strede obce (č. ÚZPF 11190/1)
- božia muka neoklasicistická zo zač. 20. stor., na začiatku obce (č. ÚZPF 11129/1)
- socha sv. Jána Nepomuckého, neskorobaroková z 2. pol. 18. stor., pred farou (č. ÚZPF 2269/1)
- sýpka z prelomu 19. a 20. stor. (č. ÚZPF 11355/1)
- ľudové domy, trojpriestorové, niektoré aj s hospodárskou časťou (č. ÚZPF 1930/1, 1932/1, 1933/1, 11033/1, 11034/1)

V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky podľa § 27 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (základná ochrana kultúrnej pamiatky) nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

Okrem toho sa v obci nachádzajú viaceré architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ktoré je potrebné zachovať:

- kalvária s Ružencovými kaplnkami pri kostole
- kaplnka sv. Vendelína
- božie muky
- kríž drevený detvianskeho typu z konca 19. stor.
- pomník SNP
- zachovaná architektúra lazničkeho osídlenia
- zachované domy s typickými tvaroslovnými prvkami ľudovej architektúry

V katastrálnom území obce Senohrad sú v lokalite Prepoštovica evidované archeologické sídliskové nálezy z doby rímskej. Z hľadiska ochrany archeologických nálezov sú nasledovné požiadavky na zapracovanie textu do záväznej časti územného plánu obce:

- stavebník / investor v každej etape vyžadujúcej si zemné práce si od príslušného Krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania vyžiada vyjadrenie k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk
- podľa § 36, ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad.
- podľa § 36 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov

2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby, na základe priradenia k funkčnej územnej zóne. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

- Maximálna výška zástavby
- Maximálna intenzita využitia
- Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálnu výšku zástavby je prípustné prekročiť o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s max. 1 využiteľným podkrovným podlažím. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysielačov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

Intenzita využitia je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre zastavané územie obce a jeho navrhované rozšírenie. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Tab.: Prehľad regulatívov priestorového usporiadania

Funkčná územná zóna	Maximálna výška zástavby	Maximálna intenzita využitia plôch
Obytné územie B1	2 NP	30 %
Obytné územie B2	4 NP	40 %
Rekreačné územie R1	2 NP	5 %
Výrobné územie V1	2 NP	20 %
Výrobné územie V2	1 NP	20 %
Voľná krajina K1	-	-
Voľná krajina K2	1 NP	neurčené

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Obec Senohrad plní primárne obytnú funkciu a obytné územie má dominantný podiel na celkovej výmere zastavaného územia obce. Vzhľadom k prítomnosti laznického osídlenia sú zastúpené aj špecifické formy tradičných hospodárstiev, ktoré okrem výrobnéj a obytnej funkcie neskôr nadobudli aj rekreačnú funkciu. Samotné výrobné územie je zastúpené rozsiahlym areálom družstva severovýchodne od obce.

V návrhu riešenia súčasné funkčné zónovanie obce v plnej miere rešpektujeme, pričom sa zachováva priestorová segregácia (oddelenie) výrobného územia od obytneho územia. Výnimkou sú len tradičné laznické hospodárstva, kde je prelínanie obytnej funkcie a poľnohospodárskej výroby vhodné.

V rámci zastavaného územia je prípustná intenzifikácia využitia v rámci vymedzených častí záhrad rodinných domov, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Predpokladá sa tiež obohatenie spektra občianskej vybavenosti (predovšetkým komerčných prevádzok obchodu a služieb), a to najmä v centrálnej zóne obce.

Navrhované riešenie počíta predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu sa vytvoria podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na bývanie sa navrhujú plochy v priamej nadväznosti na existujúce zastavané územie.

Pre výrobné aktivity nové plochy nenavrhujeme. Počíta sa s využitím a intenzifikáciou existujúceho hospodárskeho dvora. Do výrobného územia je však zaradený návrh plochy pre čistiareň odpadových vôd a zberný dvor.

Rekreačná funkcia sa bude orientovať na agroturistiku, ktorá sa bude realizovať v rámci laznického osídlenia a jeho krajinného prostredia. Rekreačné územie sa navrhuje pre účel športového areálu s futbalovým ihriskom.

Nová výstavba je podmienená prestavbou a rozšírením niektorých miestnych komunikácií. Nové rozvojové plochy priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie a komunikačný systém. Navrhovaná uličná sieť bude tvoriť ucelené okruhy a prepojí sa s existujúcou uličnou sieťou.

Určenie funkčných územných zón

Územný plán stanovuje súbor regulatívov funkčného využívania územia. V rámci definovaného prípustného funkčného využívania je určené prevládajúce funkčné využívanie, ktoré je rozhodujúce pre zaradenie územia do nasledujúcich funkčných územných zón:

- obytné územie

- zmiešané územie
- výrobné územie
- rekreačné územie

Tab.: Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číselné označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	funkčná územná zóna
1	1,8856	obytné územie
2	3,0670	obytné územie
3	0,8489	obytné územie
4	0,4457	obytné územie
5	2,0318	obytné územie
6	1,8551	obytné územie
7	1,0400	obytné územie
8	1,3760	rekreačné územie
9	0,3248	výrobné územie

Prevažná časť zastavaného územia, ako aj nové rozvojové plochy č. 1 - 7, sa zaraďujú do obytného územia. Ide o plochy, ktoré sú určené pre obytné stavby a príslušné vybavenie (základná občianska vybavenosť, verejné dopravné a technické vybavenie, verejná zeleň a oddychové plochy). Rozvojová plocha č. 8 je zaradená do rekreačného územia a rozvojová plocha č. 9 bude tvoriť výrobné územie.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. n) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k funkčnej územnej zóne (obytné územie / zmiešané územie / výrobné územie / rekreačné územie / voľná krajina)
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného plošného javu alebo javov.

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie (B1, B2)

V obytnom území B1 sa predpokladá zachovanie existujúcej zástavby rodinných domov, ako aj rekonštrukcia (vrátane rozširovania, nadstavieb) rodinných domov. Sú tu prípustné prevádzky základnej občianskej vybavenosti a drobné remeselné prevádzky v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Okrem vymedzených nových rozvojových plôch je výstavba nových objektov možná ako náhrada existujúcich objektov a v záhradách; podmienkou je možnosť napojenia na verejné dopravné a verejné technické vybavenie a rešpektovanie koridorov navrhovaných dopravných prepojení. Vymedzenie územia: existujúca zástavba rodinných domov a občianskej vybavenosti v zastavanom území obce a navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 5, 6, 7. V legende komplexného výkresu obytnému územiu B1 zodpovedajú grafické značky plošných javov: plochy bývania v rodinných domoch, plochy bývania v rodinných domoch - návrh, plochy občianskeho vybavenia, plochy verejnej zelene, plochy verejnej zelene a detských ihrísk – návrh, plochy vyhradenej zelene.

V obytnom území B2 sa predpokladá zachovanie existujúcej zástavby bytových domov a jej rozšírenie na vymedzenej ploche. Vymedzenie územia: existujúca zástavba bytových domov na severnom okraji obce a navrhovaná rozvojová plocha č. 4. V legende komplexného výkresu obytnému územiu B2 zodpovedá grafická značka plošných javov: bývanie v bytových domoch, bývanie v bytových domoch - návrh.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre obytné územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
B1	bývanie v rodinných domoch	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia základná občianska vybavenosť - miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva, školstvo, zdravotníctvo, kultúra, cirkev) do 200 m ² zastavanej plochy (neplatí pre existujúce prevádzky, ktoré túto výmeru presahujú) výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 200 m ² zastavanej plochy ihriská a oddychové plochy – pre rezidentov bývanie v bytových domoch – len existujúce	živočíšna výroba (okrem drobného chovu do 1 veľkej dobytčej jednotky) priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
B2	bývanie v bytových domoch	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia	výroba akéhokoľvek druhu, vrátane drobného chovu stavby pre individuálnu rekreáciu

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		ihriská a oddychové plochy – pre rezidentov ihriská a oddychové plochy pre rezidentov bývanie v rodinných domoch – v nadväznosti na existujúcu zástavbu rodinných domov	všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie R1

Rekreačné územie R1 je určené pre výstavbu celoobecného športového areálu s futbalovým ihriskom. Vymedzenie územia: existujúce futbalové ihrisko, navrhovaná rozvojová plocha č. 8. V legende komplexného výkresu rekreačnému územiu R1 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy športu, plochy športu – návrh.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
R1	šport – športové ihriská a zariadenia pre šport	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia občianska vybavenosť viazaná na objekty športu (služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, kultúra)	bývanie výroba akéhokoľvek druhu

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie (V1, V2)

Výrobné územie V1 existujúceho hospodárskeho dvora sa zachováva s možnosťou intenzifikácie a čiastočnej alebo úplnej konverzie aj pre podnikateľské aktivity výrobného charakteru (nepoľnohospodársku výrobu a sklady). Vymedzenie územia: hospodársky dvor PD Senohrad severovýchodne od obce. V legende komplexného výkresu výrobnému územiu V1 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy výroby, skladov a technického vybavenia.

Výrobné územie V2 je určené pre technické vybavenie – čistiareň odpadových vôd a zberný dvor (kompostovisko). Vymedzenie územia: existujúca čistiareň odpadových vôd a zberný dvor pri toku Litava, navrhovaná rozvojová plocha č. 9. V legende komplexného výkresu výrobnému územiu V2 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy výroby, skladov a technického vybavenia, plochy technického vybavenia – návrh.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie podľa

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
V1	poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby remeselná-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo) sklady a logistické zariadenia miestneho významu	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia zariadenia zberu druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie (kompostovisko, zberný dvor) administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi	bývanie (okrem ubytovania zamestnancov) šport a rekreácia priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
V2	technické vybavenie - čistiareň odpadových vôd a zberný dvor (kompostovisko)	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia remeselná-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo)	bývanie šport a rekreácia priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie

Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu K1

Územie voľnej krajiny K1 je zalesnené a využívané pre účely lesného hospodárstva. Plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu. Vymedzenie územia: Ide o lesnú krajinu - plochy lesných porastov, ktoré sú rozptýlené v severnej časti katastrálneho územia a v doline Litavy. V legende komplexného výkresu voľnej krajiny K1 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy lesných porastov.

Územie voľnej krajiny K2 je poľnohospodársky využívané ako lúky a pasienky, orná pôda. Je vhodné na poľnohospodárske využitie pri revitalizácii laznického osídlenia, ale bez lokalizácie nových zastavaných plôch. Laznícke osídlenie sa bude využívať pre obytné, výrobné a rekreačné funkcie (pre chalupársku rekreáciu a v obmedzenej miere sú prípustné aj rekreačné zariadenia). Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov MÚSES. Vymedzenie územia: Ide o oráčino-lúčnu krajinu s mozaikou rozptýleného osídlenia lazov, t.j. voľnú krajinu mimo zastavaného územia obce a kontaktného územia a mimo lesnej krajiny. V legende komplexného výkresu voľnej krajiny K2 zodpovedajú grafické značky plošných javov: plochy trvalých trávnych porastov, plochy nelesnej drevinovej vegetácie, plochy ornej pôdy, plochy trvalých kultúr, plochy hospodárskych usadlostí.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
K1	lesné porasty	lesné cesty – pre lesohospodárske činnosti menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – senníky, horáreň, posedy a pod. doplňkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.	ťažba nerastných surovín výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb
K2	orná pôda trvalé kultúry trvalé trávne porasty nelesná drevinová vegetácia hospodárske usadlosti (trvalé bývanie + poľnohospodárska výroba + individuálna rekreácia)	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu rekreačné zariadenia prechodného ubytovania a agroturistiky – len v existujúcich lazničných usadlostiach s kapacitou do 30 lôžok doplňkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď. vodné plochy	ťažba nerastných surovín výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb

2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území

2.7.1 Bývanie

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Bytový fond tvorí z väčšej časti tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných. Nemalá časť bytového fondu (30%) je v bytových domoch, ktoré vytvárajú koncentrovanú zástavbu v severnej časti obce.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 3,16 a korešponduje s priemerom SR i priemerom za okres Krupina (3,21). Plošný štandard bytového fondu dosahuje priemerné hodnoty v rámci okresu. Podiel bytov vybavených ústredným kúrením a bytov vybavených kúpeľňou alebo sprch. kútom je nad okresným priemerom.

Podiel neobývaných bytov predstavuje až 26% z celkového počtu bytov a je vysoký aj v porovnaní s okresným priemerom (21%). Hlavnou príčinou neobývanosti je horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch a na lazoch, ktoré nie sú prispôsobené súčasným štandardom bývania. Tento bytový fond je podľa možností vhodné rekonštruovať a znovu využiť pre obytné funkcie alebo na rekreačné účely.

Tab.: Počet domov a bytov

domy spolu	250
trvale obývané domy	173
z toho rodinné domy	162
z toho bytové domy	8
z toho iné	1
neobývané domy	77
byty spolu	330
trvale obývané byty spolu	244
z toho v rodinných domoch	156
z toho v bytových domoch	74
z toho iné	11
neobývané byty spolu	86

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 - 2011
51	92	7	8

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

V poslednom čase sa zvyšuje záujem o novú výstavbu v obci zo strany individuálnych stavebníkov. Rezervu neobývaných bytov je však možné pre obytné funkcie znovuvyužiť len sčasti, nakoľko značná časť neobývaných bytov sa nachádza na lazoch s problematickou dostupnosťou. Veľmi vysoký je tiež podiel domov postavených pred rokom 1945, ktorý predstavuje až 32% domov. Stavebným materiálom starších domov je prevažne kameň.

Na riešenie dopytu po bývaní v obci bolo potrebné navrhnuť nové rozvojové plochy. Pre výstavbu rodinných domov sú navrhnuté štyri väčšie rozvojové plochy č. 1, 2, 5, 6, ktoré majú charakter ucelených ulíc na okrajoch obce. Ďalšie rozvojové plochy č. 3, 4, 7 využívajú zvyškové plochy v zástavbe. Z uvedených rozvojových plôch sa všetky uvažujú pre výstavbu rodinných domov, s výnimkou rozvojovej plochy č. 4, ktorá je určená primárne pre výstavbu bytových domov (vzhľadom na priamu priestorovú nadväznosť na existujúce bytové domy).

V rámci rozvojových plôch č. 1, 2, 6 už bola malá časť ich kapacity využitá pre výstavbu spolu 6 rodinných domov.

Do zastavaného územia obce spadajú rozvojové plochy č. 1, 4, 5, 7, ktoré využívajú zadné časti záhrad na výstavbu. Okrem toho boli v zástavbe obce identifikované tri voľné prieluky, ktoré sú vhodné na kompletizáciu okolitej obytnej zástavby. Každá z voľných prieluk umožňuje výstavbu 1 rodinného domu.

Ďalej odporúčame rekonštrukciu existujúceho bytového fondu, ktorý je v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave, resp. jeho náhradu novou výstavbou, pokiaľ tým nedôjde k narušeniu pamiatkových hodnôt.

V I. etape (do r. 2025) sa predpokladá výstavba v rozvojových plochách č. 1, 2, 3, 4, 5, 6. Rozvojová plocha č. 7 je indikatívne alokovaná pre II. etapu výstavby (do r. 2030).

Rozvojové plochy vymedzené v územnoplánovacej dokumentácii majú celkovú kapacitu 73 bytových jednotiek. Predpokladá sa, že dôjde k znižovaniu obložnosti existujúceho bytového fondu, ktorá je v obci pomerne vysoká. Vo výpočte je tento faktor zohľadnený korekciou (– 50 bytov). Uvažovaný prírastok bytového fondu teda bude znamenať nasledovný prírastok počtu obyvateľov do roku 2030:

- $792 + (73 - 50) \times 2,5 = 792 + 57 = \underline{849}$

Prírastok bytového fondu na základe rozvojových zámerov a predpokladanej intenzifikácie zástavby v rámci zastavaného územia obce je sumarizovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etap
1	9	I.
2	15	I.
3	3	I.
4	12	I.
5	11	I.
6	10	I.
7	10	II.
prieluky	3	I.
Spolu	73	

2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra

Občianska vybavenosť je čiastočne vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Zariadenia občianskej vybavenosti sa nachádzajú pozdĺž oboch hlavných kompozično-prevádzkových osí. Sú sústredené do viacerých ťažiskových priestorov v zastavanom území obce. Hlavné centrum obce sa sformovalo v hornej časti námestia, kde sa koncentruje väčšina zariadení občianskej vybavenosti - obecný úrad, predajňa (nákupné stredisko) Jednota, pohostinstvo, pošta, zdravotné stredisko (so sídlom záchranej služby a v súčasnosti bez ambulancií). Na dolnom konci námestia je kostol s kalváriou, ako aj cintorín s domom smútku.

Pri ceste II/526, vo väzbe na zástavbu bytových domov, je školský areál základnej školy s materskou školou. V areáli je aj školská jedáleň, knižnica, telocvičňa a viacúčelové ihrisko. ZŠ je plnoorganizovaná, pre 1. - 9 ročník. MŠ navštevuje 41 detí, ZŠ 136 detí, aj z okolitých obcí. Stredoškolské vzdelanie poskytujú školy v Krupine, Zvolene. Zvolen a Banská Bystrica sú sídlami viacerých vysokých škôl.

V blízkosti je hasičská zbrojnica a objekt regionálnej správy ciest. Oproti je administratívna budova PD Senohrad, v ktorej bola aj spoločenská sála. V súčasnosti je budova bez využitia. Odporúčame jej využitie pre účely občianskej vybavenosti alebo podnikateľských aktivít.

Širšie spektrum zariadení maloobchodu a služieb je dostupné v Krupine, Zvolene, Banskej Bystrici. V prípade zvýšenia počtu obyvateľov obce by sa v budúcnosti mohol rozšíriť trhový priestor pre vznik ďalších služieb a zariadení maloobchodu.

Presnú polohu prípadných nových zariadení občianskeho vybavenia nie je účelné záväzne stanoviť. Relatívne flexibilné regulačné podmienky, stanovené v záväznej časti, umožnia výstavbu istých druhov zariadení občianskeho vybavenia pri rešpektovaní stanoveného limitu zastavanej plochy v obytnom území, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia.

Nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu je však vhodné lokalizovať predovšetkým do centrálnej zóny obce. Toto územie má najväčší potenciál funkčnej premeny smerom k polyfunkcii a súčasne je dobre dostupné pre väčšinu obyvateľov obce. Centrálnu zónu obce vymedzujeme v rozsahu podľa jej vyznačenia v grafickej časti.

V centrálnej zóne obce na námestí navrhujeme zriadiť tržnicu, resp. trhovisko. Pre konanie kultúrno-spoločenských podujatí navrhujeme upraviť voľnú plochu primeranej veľkosti ako amfiteáter. V centrálnej zóne obce ďalej odporúčame v určenom objekte lokalizovať priestory pre kultúrne a voľnočasové aktivity, prípadne aj v rámci viacúčelového objektu pre sociálne služby.

2.7.3 Výroba

Výrobné funkcie nie sú výraznejšou mierou zastúpené. Dominantnú výrobnú aktivitu predstavuje primárny sektor – poľnohospodárska výroba a v malej miere lesné hospodárstvo. Územie obce patrí do ďatelinovo-jačmenno-pšeničnej oblasti. Na väčšine výmery pôdy hospodári PD Senohrad. V obci má jeden hospodársky dvor, ktorý je situovaný na severovýchodnom okraji obce. Navrhujeme sa rekonštrukcia a intenzifikácia areálu, s možnosťou čiastočnej transformácie na ľahkú nepoľnohospodársku výrobu typu remeselné-výrobných služieb, stavebníctva a podnikateľských aktivít. Nové plochy pre výrobu preto nenavrhujeme. Ako nové výrobné územie navrhujeme len rozvojovú plochu

č. 9, určenú pre verejné technické vybavenie, konkrétne pre celoobecnú čistiareň odpadových vôd (podrobnejšie opísané v príslušnej kapitole).

Sekundárny sektor reprezentujú len drobné remeselné a stavebné profesie živnostníkov. Z hľadiska tvorby HDP a pracovných príležitostí majú len minimálny význam.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselno-výrobných prevádzok a výrobných služieb bez rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia B1.

Vo vidieckych obciach má tradične veľký význam drobných hospodárskych zvierat v pridomových hospodárstvach. Regulačné podmienky pripúšťajú drobných do 1 VDJ (veľkej dobytčej jednotky) v obytnom území B1, t.j. v zástavbe rodinných domov. V obytnom území B2 – v zástavbe bytových domov drobných nie je povolený. V hospodárskych usadlostiach na lazoch drobných nie je obmedzený. Veľká dobytčia jednotka (500 kg živej hmotnosti) je spoločný menovateľ, na ktorý sa prepočítavajú rôzne druhy a kategórie hospodárskych zvierat pomocou prepočítavacích koeficientov.

2.7.4 Rekreačia

Napriek atraktívnemu krajinnému prostrediu územie nepatrí medzi významné rekreačné oblasti a cestovný ruch tu nemá vybudovanú materiálno-technickú základňu. Nie sú tu vyznačené pešie turistické ani cyklistické trasy. Obec je pomerne vzdialená od väčších miest a leží mimo oblasti krátkodobej prímestskej rekreácie. V obci a na priľahlých lazoch je rozšírená chalupárska rekreácia. Využíva časť uvoľneného bytového fondu v tradičných objektoch. Na lazoch vzniklo agroturistické zariadenie s ubytovaním, s názvom Dobrý ročník. Aktivity v oblasti agroturistiky sa môžu realizovať aj v ďalších lazničných usadlostiach a v okolí krajinnom prostredí. Pripúšťajú to regulačné podmienky pre voľnú krajinu K2.

Topografické pomery sú priaznivé pre rozvoj cykloturistiky, terén je len mierne zvlnený. Cyklistické trasy navrhujeme vyznačiť po cestách III. triedy (do obcí Horné Mladonice a Litava). Samostatný cyklistický chodník sa navrhuje pozdĺž cesty II/527 v smere do Veľkého Krtíša a v opačnom smere do Pliešoviec. Vhodné je doplniť vybavenie cykloturistických trás, odpočinkové miesta a pod. Pre rozvoj pešej turistiky a poznávacieho cestovného ruchu odporúčame budovanie náučných chodníkov.

Futbalové ihrisko v obci chýba. Provizórne futbalové ihrisko je až 700 m od obce, pri ceste II/526 smerom na Bzovík. V školskom areáli je vybudované viacúčelové ihrisko, využívané najmä pre výučbu telesnej výchovy. V súčasnosti sa pripravuje výstavba tréningového ihriska pri bytových domoch. Pre nový športový areál s futbalovým ihriskom navrhujeme vhodnejšiu plochu na východnom okraji obce. Je označená ako rozvojová plocha č. 8.

Existujúce detské ihriská v centre obce a na sídlisku odporúčame doplniť o nové detské atrakcie. Úprava plôch zelene na námestí a osadenie urbanistického mobiliáru, prípadne aj amfiteátra vytvorí atraktívnu oddychovú zónu pre obyvateľov obce. Ďalšiu oddychovú plochu s detským ihriskom navrhujeme v novej obytnej ulici na východnom okraji obce. Vzhľadom na významnú históriu obce, spojenú s pôsobením A. Kmeťa, odporúčame zriadenie miestneho múzea v tradičnom ľudovom dome alebo v objekte bývalej fary.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Senohrad zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce
- nové rozvojové plochy č. 2, 3, 6, 8

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma, definované od osi príslušného jazdného pásu mimo sídelného útvaru obce ohraňovaného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
 - ochranné pásmo cesty II. triedy – v šírke 25 m
 - ochranné pásmo cesty III. triedy – v šírke 20 m

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - 22 kV – 10 m
 - zavesené káblové vedenie 22 kV – 1m

- vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
 - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov):
 - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm vrátane)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd (podľa STN 756401, STN 756402) – 100 m od stredu čistiarne odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby
- pásmo hygienickej ochrany vodného zdroja I. stupňa (cca 50x50 m)
- ochranné pásmo hospodárskeho dvora PD – 200 m od objektov so živočíšnou výrobou
- ochranné pásmo tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších

predpisov, umožňujúcim správcovi vodných tokov a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú vodohospodársky významnom toku (Litava, Vrbovok) pozemky do 10 m od brehovej čiary, pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary. Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

Návrh riešenia záujmov obrany štátu

Katastrálne územie Senohrad susedí s Vojenským výcvikovým priestorom (VVP) Lešť, ktorý bol vytvorený zabratím lazov obcí Senohrad, Pliešovce, Turie Pole, Lešť a Dačov Lom v rokoch 1950-51.

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v riešenom území evidované a vojenská správa tu nemá žiadne územné požiadavky. Riešenie civilnej ochrany je v kap. 2.12.5.

Požiarňa ochrana

V obci Senohrad sa nachádza požiarňa zbrojnica s primeraným vybavením. V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka v Krupine.

Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, ktorá je navrhnutá na krytie požiarnej potreby a $Q_{\max}$. Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody. Odberné miesta budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových plochách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 92 0400 Požiarňa bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov.

Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových plochách riešené zväčša ako priebežné.

Riešenie záujmov požiarnej ochrany v projektovej dokumentácii stavieb musí byť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Ochrana pred povodňami

Zastavaným územím obce preteká tok Litava, katastrálnym územím ďalej tečú toky Litavica (Polomka), Trpínec, Náklo, Senohrad, Rieka, hranicu k.ú. tvorí aj Suchánsky

potok. Väčšina vodných tokov tu pramení, nepredstavujú preto povodňové ohrozenie. V riešenom území nie je vysledované inundačné územie.

Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sú situované vo vyvýšených polohách vo väčšej vzdialenosti od vodných tokov. Nie sú preto potenciálne ohrozené ani pri vyšších vodných stavoch v priľahlých vodných tokoch. Nad zastavaným územím obce sa odporúča realizovať opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny (podrobnejšie v kap. 2.13 „Konceptia starostlivosti o životné prostredie“), prípadne aj špecifické vodozádržné opatrenia – hrádzky, poldre.

Všetky križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“. Revitalizácia, úpravy vodných tokov musia byť v súlade s STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami je potrebné dodržiavať zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Chránené územia

Riešené územie sa nachádza mimo súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nezasahujú sem žiadne veľkoplošné ani maloplošné územia ochrany prírody. V celom katastrálnom území platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Nie sú tu evidované chránené stromy ani významné mokrade.

Je tu evidovaný výskyt biotopov európskeho významu a národného významu – Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky, Lk3 Mezofilné pasienky. Tieto biotopy je potrebné rešpektovať a vylúčiť zo stavebných aktivít. Všetky rozvojové plochy sú navrhované mimo týchto biotopov.

Žiadne nové chránené územia sa nenavrhujú na vyhlásenie.

Návrh prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES)

Štruktúrnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Podľa ÚPN VÚC Banskobystrický kraj a RÚSES okresu Zvolen sa v riešenom území nenachádza žiadne biocentrum nadregionálneho ani regionálneho významu. Bolo preto potrebné navrhnuť biocentrá miestneho významu. Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biocentrá miestneho významu:

- **MBc1 Húština** – biocentrum tvorí les medzi prameniskami tokov Náklo a Vrbovok
- **MBc2 Za majerom** – biocentrum tvorí trvalý porast s drevinovou vegetáciou medzi prameniskami tokov Litava a Litavica
- **MBc3 Podpoloma** – biocentrum tvorí les medzi tokmi Litavica a Rieka v ich pramennej oblasti
- **MBc4 Trpínec** – biocentrum tvorí les a trvalý trávny porast pri pramenisku toku Trpínec
- **MBc5 Pri Bartošovom laze** – biocentrum tvorí trvalý trávny porast na oboch brehoch Litavy, nad zastavaným územím obce
- **MBc6 Dolina** – biocentrum tvorí lesný porast na svahu v doline Litavy, biocentrum je plne funkčné

Všetky potenciálne biocentrá sú funkčné bez potreby implementácie osobitných opatrení.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Z ÚPN VÚC Banskobystrický kraj a RÚSES okresu Zvolen bol prevzatý návrh biokoridoru regionálneho významu:

- **RBk 5/11 Litava** - kombinovaný terestricko-hydrický biokoridor; hlavným stresovým faktorom je prechod zastavaným územím obce, kde je potrebné ponechať existujúci pás ochrannej zelene, prípadne ho posilniť.

Terestrický biokoridor nadregionálneho významu NBk 11/20 Bzovská Lehôtka – Klinkovica – Sokolovo bralo prechádza vrcholovou časťou Krupinskej planiny, severne od riešeného územia (cez k.ú. Pliešovce a vojenský výcvikový priestor).

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory miestneho významu:

- **MBk1 Litavica** – terestricko-hydrický biokoridor, kopírujúci tok Litavice
- **MBk2 Suchánsky potok** – v riešenom území má charakter prevažne terestrického biokoridoru, ktorého funkčnosť nie je narušená
- **MBk3 Náklo** – v riešenom území má charakter prevažne terestrického biokoridoru
- **MBk4 Vrbovok** – v riešenom území má charakter prevažne terestrického biokoridoru
- **MBk5 Rieka** – terestricko-hydrický biokoridor v údolí toku Rieka
- **MBk6 Trpínec** – terestricko-hydrický biokoridor pozdĺž rovnomenného vodného toku

Stresovým faktorom z hľadiska funkčnosti biokoridorov MBk1, MBk3, MBk4, MBk5, MBk6 sú cesty II. triedy, ktoré všetky uvedené biokoridory pretínajú. Na niektorých úsekoch sa odporúča posilnenie sprievodnej stromovej a krovínnej vegetácie v trasách biokoridorov.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne pôsobenie devastáčnych činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nízkou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované interakčné prvky:

- remízky, zeleň na stržiach a v erózných ryhách
- lesné porasty v kontakte s potenciálnymi biocentrami
- trvalé trávne porasty s biotopmi európskeho významu a národného významu
- plochy zelene pod kostolom a v dolnej časti námestia

Všetky prvky ÚSES sú vymedzené zakreslením vo výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny.

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Ekologickú stabilitu v poľnohospodárskej krajine možno podporiť predovšetkým systémom ekostabilizačných opatrení. Práve tieto zabezpečujú na poľnohospodárskej pôde celoplošné pôsobenie ÚSES. Ak by neboli implementované, môže dôjsť k ohrozeniu prírodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky) nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie.

Opatrenia s daným účelom sú uvedené v návrhu jednotlivých prvkov MÚSES. Na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- vytvorenie nárazníkových pásov pozdĺž vodných tokov a ochrana funkčných brehových porastov tokov, nárazníkové pásy mali by byť široké minimálne 10 – 15 m, zatrávnené a ponechané na sukcesiu (zarastanie drevinami a krovinami); hlavnou funkciou pásu je retencia vody a živín, eliminácia znečisťovania vody
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zabezpečovať starostlivosť o lúky a trvalé trávne porasty kosením alebo prostredníctvom pastevného chovu
- sukcesný proces na trvalých trávnych porastoch umožniť len v odľahlých a ťažko dostupných polohách
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá, interakčné prvky)
- revitalizácia a zachovanie líniovej stromovej a krovinovej vegetácie, trvalých trávnych porastov v trase navrhovaných biokoridorov
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky systému ekologickej stability
- dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Doprava

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Senohrad pomerne výhodnú polohu na križovatke ciest II. triedy č. II/526 a II/527. Cesta II/527 Pliešovce – Veľký Krtíš – Šahy predstavuje spojnicu ciest I. triedy č. I/66 a I/75. Cesta II/526 z hľadiska riešeného územia zabezpečuje spojenie do okresného mesta Krupina, kde sa napája na cestu č. I/66 Zvolen – Krupina – Šahy, ktorá je významným koridorom E77. Úsek cesty II/526 Senohrad – Stará Huta, prechádzajúci VVP Lešť, bol zrušený a pre verejnú dopravu nie je prístupný. Paralelne s cestou I/66 sa plánuje výstavba rýchlostnej cesty R3 Zvolen – Šahy.

Na cestu č. II/527 sa v zastavanom území obce pripája cesta III. triedy č. III/2569 Senohrad – Lackov – Litava. Na cestu č. II/526 sa pred obcou pripája ďalšia cesta III. triedy č. III/2570 križovatka s II/526 – Horné Mladonice – Dolné Mladonice.

Cesty II. triedy sú v riešenom území upravené v kategórii C 7,5/70, cesty III. triedy v kategórii C 6,5/60. Intenzity dopravy na cestách II. triedy sú uvedené v nasledujúcej tabuľke. Cesty III. triedy neboli zaradené do sčítania dopravy. Intenzita dopravy je nízka a tvorí ju výlučne cieľová doprava.

Tab.: Priemerné denné intenzity dopravy (sk.voz./24 h)

Cesta: úsek	T= nákladné automobily a privesy	O= osobné a dodávkové automobily	M= motocykle	S = spolu
II/526: 92560 Senohrad – Bzovík				
2010	318	1 149	3	1 470
2015	116	622	9	747
II/527: 92600 Pliešovce – Senohrad				
2010	128	904	5	1 037
2015	135	1004	5	1144
II/527: 92619 Senohrad – hranica okresu				
2010	325	1 200	4	1 529
2015	261	1275	27	1563

Zdroj: Sčítanie dopravy, SSC 2010, 2015

Na úseku zasahujúcom do riešeného územia je z hľadiska pozdĺžnych nerovností podľa údajov SSC stav cesty II/527 hodnotený prevažne ako nevyhovujúci, v prípade cesty II/526 ako dobrý až vyhovujúci. Z hľadiska vyjazdených koľají je stav uvedených ciest II. triedy hodnotený ako dobrý až vyhovujúci. Podľa údajov SSC o výkonnosti ciest aj pri náraste intenzity dopravy sa prekroenie prípustnej intenzity na všetkých uvedených úsekoch ciest II. triedy očakáva až po roku 2030. Na základe TP07/2013 pre prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 sa v Banskobystrickom kraji predpokladá do konca návrhového obdobia územného plánu obce Senohrad (t.j. do roku 2030) nasledovné zvýšenie intenzít dopravy oproti roku 2010:

- na cestách II. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,33
- na cestách II. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,28
- na cestách III. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,27
- na cestách III. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,25

Ani pri zvýšení intenzity dopravy v zmysle uvedených koeficientov nedôjde k takému nárastu objemu dopravy, ktoré by vyžadovalo budovanie obchvatu obce alebo iné opatrenia nad rámec úprav šírkového usporiadania ciest II. a III. triedy.

V súlade so záväznou časťou Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov navrhujeme rekonštrukciu ciest II. triedy II/526 a II/527. Je

potrebné potrebné rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest II. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 12(11,5)/50 a vo funkčnej triede B2 a v kategórii C 9,5/80 mimo zastavaného územia. Požadované výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v zastavanom území je v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. Najbližšia železničná stanica pre osobnú dopravu je až vo Zvolene, kde je križovatka tratí č. 150, 160, 170, 171. Na trati č. 153 Zvolen – Krupina – Šahy bola osobná doprava zrušená. Najbližšie letisko, zaradené do kategórie medzinárodných letísk, je na Sliači.

Miestne komunikácie

Kostru dopravnej siete obce Senohrad tvoria prieťahy ciest II. triedy zastavaným územím obce. Z týchto komunikácií sa odpája niekoľko kratších úsekov miestnych komunikácií. Komunikácie tvoria čiastočne zokruhovanú sieť. Ide o komunikácie najnižšej funkčnej triedy (C3, D1), ktoré zodpovedajú obmedzeným priestorovým podmienkam v existujúcej zástavbe a nižšej mobilitě. Niektoré komunikácie majú nevyhovujúcu kvalitu povrchového krytu. Celková dĺžka miestnych komunikácií je 16,7 km.

Existujúce miestne komunikácie funkčnej triedy C3 s nedostatočnými parametrami sa dobudujú, resp. upravujú v kategóriách MO 7/30, MOK 6/30, pokiaľ to umožňujú priestorové pomery. Ostatné komunikácie funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované v kategórii MOU 5/20, v stiesnených podmienkach je výnimočne prípustná kategória MOU 4/10.

Pre dopravnú obsluhu nových rozvojových plôch je potrebné vybudovať nové miestne komunikácie. Len rozvojové plochy č. 1, 3, čiastočne aj č. 4 sú dopravne prístupné z existujúcich miestnych komunikácií. Rozvojové plochy č. 2, 7, 8 na východnom okraji zastavaného územia budú dopravne obslužené navrhovanými miestnymi komunikáciami funkčnej triedy C3, kategórie MO 7/30 a zjazdovým chodníkom D1 cez záhrady. Na existujúci komunikačný systém budú napojené v 3 bodoch – na cestu II/527, II/526 a na existujúcu miestnu komunikáciu pri Litavici, ktorú je potrebné rozšíriť na kategóriu MO 7/30.

Rozvojové plochy č. 5 a 6 bude dopravne obsluhovať miestna komunikácia funkčnej triedy C3, kategórie MO 7/30. Primárne napojenie bude na cestu II/526, sekundárne upokojenou komunikáciou D1 (zjazdovým chodníkom) cez záhrady na cestu III/2569.

V rámci rozvojovej plochy č. 4 je vhodné v závislosti od typu zástavby zokruhovanie komunikačného systému prostredníctvom upokojenej komunikácie funkčnej triedy D1.

Výstavba účelovej, resp. areálovej komunikácie sa predpokladá za účelom obsluhy ČOV.

Miestne komunikácie a ich napojenia budú riešené v zmysle STN 73 6110 a STN 73 6102. Všetky miestne komunikácie sú riešené ako dopravné okruhy, s vylúčením slepých

komunikácií. Do ich úplného dobudovania a zokruhovania je potrebné aplikovať dočasné riešenie v podobe otočísk.

Tab.: Celkový prehľad navrhovaných miestnych komunikácií podľa funkčných tried pre nové rozvojové plochy

Rozvojová plocha č.	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
5 a 6	C3 MO7/30	304
	D1 – MOU	175
4	D1 – MOU	67
2, 7, 8	C3 MO7/30	479
	C3 MO7/30	333
	D1 - MOU	196
9	-	100

Nespevnenými miestnymi komunikáciami – poľnými cestami sú dopravne obsluhované aj odľahlejšie osady rozptýleného osídlenia. Hlavné komunikácie navrhujeme rekonštruovať v parametroch P4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybňami, ostatné v parametroch P3,5/30, resp. P3,0/30.

Statická doprava

Plochy statickej dopravy sa nachádzajú v centre obce pri predajni Jednota a obecnom úrade. Parkoviská sú vybudované aj pri bytových domoch. Kapacity týchto parkovísk postačujú súčasným potrebám. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatravnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe.

Nové plochy statickej dopravy navrhujeme v súvislosti s návrhom rozvojovej plochy č. 8 pre športový areál. Parkovisko sa navrhuje s kapacitou 15 – 20 stojísk. Ďalej navrhujeme vybudovať odstavné plochy pod kostolom, pri cintoríne, ďalšie pri navrhovanom objekte pre kultúrne a voľnočasové aktivity, každé s kapacitou 10 stojísk.

Odstavné plochy, resp. parkoviská je ďalej potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti a nových bytových domov. Takto vzniknuté nároky na statickú dopravu je potrebné riešiť v zmysle požiadaviek STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5.

Nemotorová doprava

Jednostranné chodníky sú vybudované v centrálnej časti obce pozdĺž cesty II/527. Pri ceste II/526 je chodník z centra obce až k školskému areálu. Chodníky majú vyhovujúce technické parametre. Navrhujeme dobudovanie chodníkov v zastavanom území obce pozdĺž ciest II. triedy, najmä v úseku pri ceste II/527 po kostol s cintorínom, ako aj v hornej

časti obce. Pri ceste II/527 v centrálnej časti obce odporúčame vybudovať chodník aj po druhej strane námestia. Pri ceste II/526 navrhujeme predĺžiť chodník od školského areálu až po navrhovaný športový areál.

V nových rozvojových plochách – obytných uliciach sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž všetkých navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C3. Okrem toho sa navrhuje vybudovať samostatný chodník do rozvojových plôch č. 5, 6 od autobusovej zastávky. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110.

Cyklistické trasy v riešenom území nie sú vybudované ani vyznačené. Cyklistické trasy navrhujeme vyznačiť v trasách ciest III. triedy (do obcí Horné Mladonice a Litava), ako aj pozdĺž cesty II. triedy II/527. Pri ceste II. triedy je potrebné uvažovať so samostatným cyklistickým chodníkom. Ďalej sa navrhuje cyklistický chodník pozdĺž cesty II/526 z obce Senohrad, primárne určený pre dochádzku zamestnancov VVP. Na cestách III. triedy, vzhľadom na minimálne intenzity dopravy, nie je zatiaľ nevyhnutná segregácia dopravy a so samostatným cyklistickým chodníkom je vhodné uvažovať až výhľadovo. Cyklistické trasy budú navrhnuté v zmysle STN 73 6110.

Osobná hromadná doprava

Verejná hromadná doprava je realizovaná výlučne autobusovou dopravou. Zabezpečuje ju S.A.D. Zvolen, a.s. na linkách:

- Krupina – Dolné Mladonice – Horné Mladonice – Senohrad
- Veľký Krtíš – Modrý Kameň / Krupina – Zvolen – Banská Bystrica
- Zvolen – Pliešovce – Litava – Veľký Krtíš

Celkovo možno spojenie verejnou dopravou hodnotiť ako nevyhovujúce. V pracovných dňoch spojenie do Krupiny zabezpečuje len 8 párov spojov a do Zvolena 11 párov spojov. V centre obce je hlavná autobusová zastávka, z ktorej je do vzdialenosti 500 m peši dostupné celé zastavané územie obce. Ďalšia zastávka je v lokalite Poloma (pri ceste smerom do Veľkého Krtíša). Vzhľadom na rozsah zastavaného územia a jeho navrhovaného rozšírenia je požiadavka dostupnosti zastávok do vzdialenosti 500 m splnená, s výnimkou rozptýleného osídlenia. Nové zastávky preto nenavrhujeme.

Dopady dopravy a ich eliminácia

Interakcia dopravy so zastavaným územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, ktoré predstavujú najmä hygienické dopady (hluk, imisie, odpady), bezpečnosť verejného dopravného priestoru a jeho estetický obraz.

Zastavaným územím obce Senohrad prechádzajú cesty II. a III. triedy. Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov definuje ochranné pásmo cesty v šírke 25 m pre cesty II. triedy a v šírke 20 m pre cesty III. triedy od osi príslušného jazdného pásu mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou

značkou označujúcou začiatok a koniec obce. V cestnom ochrannom pásme platia zákazy alebo obmedzenia činnosti; výnimky môže povoliť príslušný cestný správny orgán.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy na existujúcu zástavbu sa odporúča posilnenie izolačnej zelene pozdĺž ciest II. triedy. Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov umiestnených pozdĺž ciest II. triedy odporúčame orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou. Uvedené platí pre existujúcu zástavbu v prípade prestavieb a náhradnej výstavby po asanovaných objektoch. V prípade výstavby budov pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti ciest je pred začatím výstavby potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle vyhlášky č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov.

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Stav zásobovania pitnou vodou

V obci Senohrad je vybudovaný celoobecný verejný vodovod, z ktorého je zásobovaná väčšina domácností a zariadenia občianskej vybavenosti. Vodovod je pitnou vodou zásobovaný z miestneho vodného zdroja. Z vrtanej studne sa voda čerpá výtlačným potrubím do zemného vodojemu s objemom $1 \times 150 \text{ m}^3$ na kóte max. 641,20 m n. m., z ktorého sa voda do spotrebiska dostáva gravitačne.

Rozvodné potrubie v obci je z rúr DN100 a DN80 (liatinových) a pozostáva z viacerých vetiev. Sú vedené zväčša v krajniciach a zelených pásoch.

Výpočet potreby vody

Vo výpočte potreby vody sa uvažuje s potrebou vody pre bytový fond, občiansku vybavenosť a výrobné prevádzky. Výpočet je prevedený v zmysle vyhlášky č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

Súčasný počet obyvateľov: 792

Priemerná súčasná potreba vody Q_p

- Bytový fond: $792 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 106\,920 \text{ l/deň} = 1,238 \text{ l/s}$

- Základná občianska vybavenosť: $792 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 19\,800 \text{ l/deň} = 0,229 \text{ l/s}$
- Výroba: $20 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 3000 \text{ l/deň} = 0,035 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $129\,720 \text{ l/deň} = 1,501 \text{ l/s}$

Maximálna súčasná denná potreba vody $Q_m = Q_p \times k_d$ ($k_d = 2,0$)

- Bytový fond: $1,238 \text{ l/s} \times 2,0 = 2,476 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,229 \text{ l/s} \times 2,0 = 0,458 \text{ l/s}$
- Výroba: $0,035 \text{ l/s} \times 2,0 = 0,07 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody spolu: $3,004 \text{ l/s}$

Maximálna súčasná hodinová potreba vody $Q_h = Q_m \times k_h$ ($k_h = 1,8$)

- Bytový fond $1,238 \text{ l/s} \times 1,8 = 2,228 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť $0,458 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,824 \text{ l/s}$
- Výroba: $0,07 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,126 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody spolu: $3,178 \text{ l/s}$

Predpokladaný počet obyvateľov na konci návrhového obdobia (v r. 2030): 849

Priemerná potreba vody v r. 2030 Q_{p2030}

- Bytový fond: $849 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 114\,615 \text{ l/deň} = 1,327 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $849 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 21\,225 \text{ l/deň} = 0,246 \text{ l/s}$
- Výroba: $25 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 3750 \text{ l/deň} = 0,043 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $139\,590 \text{ l/deň} = 1,616 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba vody v r. 2030 $Q_{m2030} = Q_{p2030} \times k_d$ ($k_d = 2,0$)

- Bytový fond: $1,327 \text{ l/s} \times 2,0 = 2,654 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,246 \text{ l/s} \times 2,0 = 0,492 \text{ l/s}$
- Výroba: $0,043 \text{ l/s} \times 2,0 = 0,086 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody spolu: $3,232 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba vody v r. 2030 $Q_{h2030} = Q_{m2030} \times k_h$ ($k_h = 1,8$)

- Bytový fond: $2,654 \text{ l/s} \times 1,8 = 4,777 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,492 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,886 \text{ l/s}$
- Výroba: $0,086 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,155 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody spolu: $5,818 \text{ l/s}$

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m^3/r)	47 348	50 950
Priemerná potreba vody Q_p (l/s)	1,501	1,616
Max. denná potreba vody Q_m (l/s)	3,004	3,232
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	3,178	5,818

Posúdenie potreby akumulácie vody

Posúdenie potreby akumulácie pitnej vody vo vodojeme vychádza z výpočtu maximálnej dennej potreby vody: $3,232 \text{ l/s} = 279,24 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$. Minimálna potrebná miera akumulácie predstavuje 60 % z maximálnej dennej potreby, t.j. $167,54 \text{ m}^3$. Z uvedeného výpočtu vyplýva, že je potrebné rozširovanie akumulačnej kapacity vo vodojeme. Navrhujeme vybudovanie nového vodojemu pri existujúcom vodojeme s objemom 150 m^3 .

Návrh zásobovania pitnou vodou

Zásobovanie nových obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Potrubie sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Uloží sa v nespevnených zelených plochách pozdĺž komunikácie alebo v krajnici komunikácie. Približné trasovanie rozvodov vody je znázornené v grafickej časti, vo výkrese „Verejné technické vybavenie“.

Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch osadených na verejne prístupnom priestranstve. Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom projektovej dokumentácie. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN.

Vodovodné potrubie bude okrem zabezpečovania potreby pitnej a úžitkovej vody pre obyvateľstvo slúžiť aj pre požiarnu potrebu. Na vetvách budú osadené požiarne nadzemné hydranty v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a príslušnej STN.

Stav odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd

Obec Senohrad nemá vybudovaný systém komplexného odkanalizovania. Odpadové vody z rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby sa zhromažďujú do žump a sú likvidované individuálne vlastníckmi jednotlivých nehnuteľností. Čiastočne je vybudovaná kanalizácia pre bytové domy, PD a občiansku vybavenosť, pričom je napojená na nevyhovujúce malé čistiare odpadových vôd (45 E.O. a 220 E.O.).

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd sa vypočíta odvodením z výpočtu potreby pitnej vody podľa STN 75 6101:

- Počet obyvateľov na konci návrhového obdobia = EO_n : 849
- Priemerné denné množstvo splaškových vôd v r. 2030 $Q_{24} = Q_{p2030} = 1,616$ l/s
- Maximálne hodinové množstvo splaškových vôd v r. 2030 $Q_{h\ max} = Q_{24} \times k_{\max} = 1,616 \times 2,1 = 3,394$ l/s
- Minimálne hodinové množstvo splaškových vôd v r. 2030 $Q_{h\ min} = Q_{24} \times k_{\min} = 1,616 \times 0,6 = 0,970$ l/s

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m ³ /r)	50 950
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	1,616
Max. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\ max}$ (l/s)	3,394
Min. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\ min}$ (l/s)	0,970

Návrh odvádzania splaškových vôd

Navrhované riešenie vychádza z projektovej dokumentácie „Senohrad – verejná kanalizácia a čistiareň odpadových vôd“, vypracovanej v roku 2011. V sústredenom osídlení obce Senohrad navrhujeme vybudovanie splaškovej kanalizácie pre odkanalizovanie objektov v existujúcej zástavbe i v navrhovaných uliciach. Kanalizačný systém sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia. Gravitačné stoky z rúr o svetlosti DN 250 a DN 200 sú navrhnuté ako vetvový systém. Okrem toho sa navrhuje jedna prečerpávacía stanica odpadových vôd a krátky úsek výtlačného potrubia DN 50.

Potrubie splaškovej kanalizácie bude v existujúcich a navrhovaných uliciach umiestnené pod vozovkou; na uliciach s väčšou šírkou je možné umiestnenie do zeleného pásu. Kanalizačné prípojky k jednotlivým producentom budú z potrubia DN 150 mm. Čistenie odpadových vôd bude v navrhovanej celoobecnej ČOV pre 930 E.O., pre ktorú je vymedzená rozvojová plocha č. 9 na južnom okraji obce. Recipientom vyčistených odpadových vôd bude potok Litava. Pre okrajovú lokalitu Majer sa vo vyššie uvedenej projektovej dokumentácii navrhuje samostatná malá čistiareň odpadových vôd pre 20 E.O.

Približné trasovanie jednotlivých stôk je znázornené v grafickej časti vo výkrese „Verejný technický vybavenie“. Podrobné technické riešenie odkanalizovania bude predmetom podrobnej projektovej dokumentácie. Ochranné pásmo kanalizácie je podľa zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme je možná stavebná činnosť len so súhlasom prevádzkovateľa kanalizácie.

V odľahlejších lokalitách rozptýleného osídlenia lazov, kde nie je budovanie splaškovej kanalizácie uskutočniteľné, sa majú zriaďovať malé domové čistiarne odpadových vôd a vodotesné žumpy. Odvádzanie odpadových vôd je potrebné riešiť v súlade s § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a NV SR č. 269/2010 Z.z., ktorými sa stanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov prečistenia odpadových vôd, vrátane podmienok pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku.

Odvádzanie dažďových vôd

Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie.

Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje riešiť vybudovaním sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavňových a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatrávňovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku zo zastavaného územia obce a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavňových plôch, budú tieto vody prečistené zachytením plávajúcich látok, resp. osadením lapačov na zachytávanie ropných látok. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody VN

Banskobystrický kraj je z hľadiska výroby elektrickej energie trvalo deficitný. Tento deficit sa vyrovnáva dovozom elektrickej energie prostredníctvom prenosovej sústavy 400 kV a distribučných sústav 110 kV a 22 kV a jednotlivých transformačných uzlov.

Koridory elektrických vedení VVN a ZVN riešeným územím k.ú. Senohrad neprechádzajú. Obec Senohrad je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušného vedenia VN 22 kV č. 439 z elektrizačnej siete SSE, a. s. VN vedenie 22 kV č. 439 odbočuje z vedenia č. 321, ktoré vychádza z transformovne 110/22 kV vo Veľkom Krtíši a končí v transformovni 110/22 kV v Krupine. Pre zastavané územie obce slúžia štyri transformačné stanice, ďalšie slúžia pre PD a pre lazničné osídlenie. Prípojky sú jednostranné, bez ďalšieho zokruhovania v sieti VN. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám.

Výpočet energetickej bilancie

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pre prevádzkový objekt futbalového ihriska a ČOV je spotreba elektrickej energie určená na základe odhadu. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 257 kW.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
1, 2	24 b.j.	78
3, 4	15 b.j.	49
5, 6	21 b.j.	66
7	10 b.j.	34
8	-	10
9	-	20
prieluky	3 b.j.	10
Spolu		257

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce trafostanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Navrhované riešenie nepočíta so zriaďovaním nových transformačných staníc, vzhľadom na ich vyhovujúce priestorové rozloženie. Navrhuje sa zvyšovanie inštalovaného výkonu existujúcich transformačných staníc. Požadovaný výkon transformačnej stanice pri rozvojových plochách č. 5 a 6 (TS-3) je 630 kVA. Energetické nároky nových rozvojových plôch č. 1, 2, 7, 8 budú zabezpečovať existujúce transformačné stanice pri ZŠ a pri cintoríne (TS-1, TS-2). Transformačné stanice budú vybavené novými transformátormi s výkonom 400 kVA. Súčasne sa odporúča nahradenie uvedených troch stožiarových transformačných staníc za kioskové.

Energetické nároky rozvojových plôch č. 3, 4 na severnom okraji obce budú pokryté z existujúcej transformačnej stanice pri bytových domoch (TS-4), bez potreby zvyšovania jej výkonu. Taktiež vyhovujú aj ostatné transformačné stanice pre hospodársky dvor a väčšinu rozptýleného osídlenia. Pre zlepšenie napäťových pomerov v lazničkej lokalite Poloma sa aktuálne pripravuje výstavba novej transformačnej stanice s výkonom 100 kVA.

Existujúce koridory elektrických vedení VN 22 kV kolidujú s navrhovanou zástavbou a je preto potrebná ich prekládka. Nakoľko končia v príslušných distribučných transformačných staniciach, navrhuje sa ich nahradenie zemnými káblowymi vedeniami, uloženými prevažne v koridoroch navrhovaných miestnych komunikácií. Ostatné elektrické vedenia je potrebné rešpektovať, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z. z. a príslušné normy STN.

Rozvody NN

Navrhované rozvody NN budú vedené v zemných káblových ryhách káblami typu AYKY. Pri križovaní podzemného vedenia s komunikáciami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťažovanie a dovoľený úbytok napätia. V jednotlivých rozvojových plochách budú vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skriniach, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

Všetky ulice sú pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových plochách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Na vonkajších rozvodoch budú umiestnené kužeľové stožiare verejného osvetlenia, s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Zásobovanie plynom

Obec Senohrad nie je plynofikovaná. Podľa vyjadrenia SPP-distribúcia, a.s. sa s plynofikáciou obce neuvažuje.

Zásobovanie teplom

Objekty obytných objektov, podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti využívajú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu teplej úžitkovej vody prevažne pevné palivá (drevo, uhlie, biomasu), v menšej miere aj priamo elektrickú energiu. Nakoľko sa s plynofikáciou obce nepočíta, je v budúcnosti potrebné, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne a obnoviteľné zdroje energie. V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Miestna telekomunikačná sieť obce je zabezpečená prevažne vzdušným vedením. Diaľkové telekomunikačné káble riešeným územím neprechádzajú. Návrh riešenia neuvažuje s prekládkou telekomunikačných káblov ani s inými zásahmi.

Miestna telekomunikačná sieť bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové plochy. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku. Potreba TS bola na základe uvažovaného nárastu počtu obyvateľov a nebytových prevádzok určená nasledovne:

- trvale obývané byty (podľa návrhu): 244+73 TS
- občianska vybavenosť: 10+5 TS
- výroba: 5+1 TS
- celková návrhová potreba TS: 338 TS

Telekomunikačné káble budú uložené pozdĺž cestných komunikácií, spolu s ďalšími inžinierskymi sieťami. Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej plochy. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, káblová televízia, rýchly internet.

Pokrytie územia signálom mobilných operátorov je nevyhovujúce, odľahlé lazy a časti katastrálneho územia sú mimo pokrytia. Potrebné je zvýšenie výkonu okolitých základňových staníc alebo vybudovanie nových.

Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov. Alternatívne môžu byť telekomunikačné služby poskytované bezdrôtovou technológiou. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti nie je v tejto dokumentácii účelné podrobné technické riešenie. Prípadné nové vysielacie zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) by sa nemali umiestňovať v obytnom území, ani v centrálnej zóne obce.

V obci sú vybudované vedenia miestneho rozhlasu. Vysielacia ústredňa obecného rozhlasu je v budove obecného úradu. Z hľadiska rozvoja infraštruktúry informačných sietí odporúčame uskutočniť rekonštrukciu miestneho rozhlasu, nakoľko systém je už pomerne zastaraný. Rozvody miestneho rozhlasu sa vybudujú aj v navrhovaných rozvojových plochách.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany

V obci v súčasnosti nie sú vybudované žiadne zariadenia civilnej ochrany. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory môžu slúžiť pre ukrytie obyvateľstva. V prípade vzniku mimoriadnej udalosti sú určené zhromažďovacie priestory v budove kultúrneho domu.

V zmysle § 4 vyhlášky č. 532/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov nie je v územnoplánovacej dokumentácii potrebné nenavrhovať žiadne ochranné stavby. V existujúcej zástavbe, ako aj v nových rozvojových plochách, sa predpokladá výstavba jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne v pivničných priestoroch rodinných domov. Ukrytie obyvateľov sa bude zabezpečovať podľa plánu ukrytia obce na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu.

Riešenie záujmov civilnej ochrany musí byť v súlade s ďalšími vyhláškami, vyplývajúcimi zo zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov:

- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Znečistenie ovzdušia

V krajine sú priaznivé podmienky pre rozptyl znečisťujúcich látok, z tohto dôvodu možno územie zaradiť ku stredne až málo zraniteľným. Riešené územie nepatrí do žiadnej vymedzenej oblasti riadenia kvality ovzdušia, preto tu nepracuje ani žiadna automatická monitorovacia stanica.

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Krupina ani riešené územie medzi zafažené oblasti a Krupinský región patrí do regiónu s nenarušeným životným prostredím (podľa Správy o stave životného prostredia v roku 2014). Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo v posledných dvoch dekádach k výraznému poklesu. Dôvodom

tohto vývoja je ukončenie výroby prevádzok s najväčšou produkciou znečisťujúcich látok. V posledných rokoch po rozširovaní priemyselnej výroby v okresnom meste dochádza k opätovnému prudkému rastu emisií. V obci Senohrad sa nenachádzajú žiadne veľké ani stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. Absencia plynofikácie obce Senohrad je však vo vykurovacom období príčinou mierneho znečistenia v dôsledku spaľovania tuhých palív v lokálnych kúreniskách.

Tab.: Množstvo vyprodukovaných emisií v okrese Krupina podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2011	8,309	5,980	16,246	25,028	14,727
2012	7,578	9,146	20,954	28,363	23,156
2013	6,031	7,476	19,018	23,301	21,483
2014	4,277	16,582	25,610	26,801	37,773
2015	6,221	22,387	33,904	30,267	54,504

Zdroj: NEIS

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Riešené územie sa nachádza v pramennej oblasti, z tohto dôvodu je predpokladané znečistenie povrchových a podzemných vôd minimálne. Znečistenie vodných tokov v území nebolo zisťované. Analýzy kvality povrchových vôd sa vykonávajú iba na veľkých vodných tokoch a vodných nádržiach s objemom nad 1 mil. m³. Mierne znečistenie sa predpokladá na toku Litavy poniže zastavaného územia obce Senohrad. Zdrojom znečistenia sú predovšetkým odpadové vody z rodinných domov, nakoľko v obci nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Odpadové vody sú tu často likvidované nevhodným spôsobom alebo nelegálne vypúšťané do vodného toku. Znečistenie povrchových vôd a pôd zapríčiňuje aj poľnohospodárska výroba – hnojenie, používanie fytochemikálií a pod.

Vodná a veterná erózia

Vodná erózia lokálne v malej miere postihuje strmšie svahy so sklonom nad 5°, ktoré sú využívané ako orná pôda, menej ako trvalé trávne porasty a preto sú nedostatočne chránené vegetáciou. K veternej erózii pôd dochádza len zriedkavo na pôdach bez vegetácie. Keďže v území prevládajú stredne ťažké a ťažké pôdy, je pôsobenie veternej erózie nevýrazné.

Radiačné zaťaženie a seizmicita

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – celé riešené územie je zaradené do oblasti so stredným radónovým rizikom.

Z hľadiska seizmicity patrí riešené územie do oblasti s intenzitou seizmického ohrozenia 6° MSK-64.

Skládky odpadov

ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území tri odvezené skládky na severnom i južnom okraji obce pri ceste II/527 a v lokalite Dolný mlyn.

Odpadové hospodárstvo

Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci. Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa realizuje na regionálnu skládku odpadu. Obec má zavedený triedený zber odpadu pre zložky: papier, sklo a plasty. Drobný stavebný odpad sa zabezpečuje zberom do veľkých kontajnerov. V obci sa pripravuje výstavba zberného dvora na základe aktuálneho projektu (pri existujúcej ČOV).

V navrhovaných uliciach je potrebné rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu. Nakladanie s odpadmi na území obce musí byť v súlade s § 81 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ďalej odporúčame rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja.

Navrhované opatrenia

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- optimalizácia agrotechnických postupov (napr. orba po vrstevnici)
- realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch
- udržiavať existujúcu líniovú zeleň a založiť novú líniovú zeleň s pôdoochrannou a protieróznou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov na medziach a popri poľných cestách
- preferovať extenzívne hospodárenie na enklávach ornej pôdy obkolesených lesnými porastmi
- živočíšnu výrobu orientovať na pasienkársky chov oviec a hovädzieho dobytká
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva a na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- výsadba línie izolačnej zelene okolo hospodárskeho dvora družstva, najmä zo strany zastavaného územia

- výsadba línií izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- výsadba línií izolačnej zelene na rozhraní obytného územia a rekreačného územia (navrhovaného športového areálu)
- revitalizovať a dosadiť líniovú zeleň pozdĺž poľných ciest a účelových ciest mimo zastavaného územia obce
- zvýšiť podiel zhodnocovaného odpadu v zmysle cieľov programu odpadového hospodárstva obce a kraja
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a úplné odstránenie všetkých divokých skládok
- prevádzkovať zariadenie na zber separovaného odpadu (zberný dvor)
- netolerovať v území zaburinené plochy – ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; landom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilnenie ekologickej osvetly medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce
- vybudovanie splaškovej kanalizácie v obci s čistiarnou odpadových vôd v súvisle urbanizovanom území obce
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia – a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídle

- revitalizovať a dotvoriť plochy verejnej zelene v zastavanom území obce, osobitne v centrálnej zóne obce
- úprava zelených pásov a predzáhradiek pozdĺž miestnych komunikácií v zastavanom území obce
- postupné nahradenie alergénnych drevín vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce

- postupné nahradenie kompozične a krajinársky nevhodných drevín v zastavanom území obce (najmä ihličnatých drevín) okrasnými listnatými drevinami
- výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastrálnom území obce Senohrad sa nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov, nie sú určené chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory a nie sú ani iné záujmy, ktoré by bolo potrebné chrániť podľa banských predpisov.

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V riešenom území si zvýšenú ochranu vyžadujú tieto plochy:

- plochy navrhované na biocentrá a biokoridory

2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch

Poľnohospodárska pôda má rozhodujúci podiel na celkovej výmere katastrálneho územia (80%). Navrhujú sa len zábery poľnohospodárskej pôdy. Zábery lesných pozemkov sa nepredpokladajú.

Z hľadiska pôdných typov sa v riešenom území vyvinul v zásade len jeden typ pôd – kambizeme na vulkanických horninách. Len ostrovčekovite sa v katastrálnom území miestami vyvinuli pseudogleje.

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu na poľnohospodárskej pôde poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 61 – kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké (lokálne kambizeme andozemné)
- 71 – kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 72 – kambizeme pseudoglejové s výskytom podzemnej vody v hĺbke 0,6 – 0,8 m na rôznych substrátoch stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 77 – kambizeme (typ) plytké na vulkanických horninách, stredne ťažké
- 81 – kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch 12-25° stredne ťažké až ťažké
- 89 – pseudogleje typické na polygénnych hlinách so skeletom, stredne ťažké až ťažké

Najkvalitnejšie pôdy v katastrálnom území Senohrad sú zaradené podľa BPEJ do 6. a 7. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z. Sú určené v prílohe č. 2 k Nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z.z.

Hydromelioračné zariadenia na poľnohospodárskej pôde nie sú vybudované.

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Vzhľadom k skutočnosti, že možnosti intenzifikácie existujúcej zástavby sú minimálne, bolo nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde.

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú navrhované prevažne na pôde najhoršej 9. skupiny kvality. Len menšie plochy záberov poľnohospodárskej pôdy sa navrhujú na pôde 7. skupiny kvality, ktoré sú podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. určené v danom katastrálnom území ako najkvalitnejšie pôdy. Podľa druhu pozemku ide zväčša o ornú pôdu, v menšej miere sa výstavba plánuje aj v záhradách a na trvalých trávnych porastoch. Pozemky sú obhospodarované vlastními pozemkov (fyzickými osobami); rozvojová plocha č. 9 je vo vlastníctve obce. V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, nadväzujúce na existujúcu zástavbu. Značná časť navrhovaných rozvojových plôch sa nachádza v zastavanom území obce. Ide o rozvojové plochy s označením č. 1, 4, 5, 7, 9. Mimo zastavaného územia obce sú lokalizované rozvojové plochy č. 2, 3, 6, 8. Rozvojová plocha č. 4 sa nachádza celá na pozemkoch evidovaných v KN ako zastavané plochy, nedôjde tu preto k záberom poľnohospodárskej pôdy. Menšiu časť rozvojových plôch č. 1, 2, 5, 6, 7, 9 a jednu z prieluk taktiež tvoria zastavané plochy a ostatné plochy.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že vynímané budú len zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Pre účely verejnoprospešnej stavby sú rezervované rozvojové plochy č. 8 (športový areál) a č. 9 (celoobecná ČOV).

Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority. Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy. Lokality pre výstavbu s predpokladom záberov poľnohospodárskej pôdy sú zakreslené v grafickej časti vo „Výkrese vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch“.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Tab.: Prehľad o štruktúre poľnohospodárskej pôdy v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok.	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP				Užív. PP	Vybud. hydrom. zariad.	Čas. etapa realiz.	Iná inform.
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO				
1	Senohrad	bývanie	1,8856	1,5380	0977265 /9.	1,5380	1,5380	FO	–	I.	
2	Senohrad	bývanie	3,0670	3,0020	0977265 /9.	3,0020	0	FO	–	I.	
3	Senohrad	bývanie	0,8489	0,8489	0977265 /9. 0971225 /7.	0,5799 0,2690	0	FO	–	I.	
5	Senohrad	bývanie	2,0318	1,7568	0977462 /9.	1,7568	1,7568	FO	–	I.	
6	Senohrad	bývanie	1,8551	1,5380	0977462 /9. 0971225 /7.	0,5330 1,0050	0	FO	–	I.	
7	Senohrad	bývanie	1,0400	0,8300	0977265 /9.	0,8300	0,8300	FO	–	II.	
8	Senohrad	šport	1,3760	1,3760	0977265 /9.	1,3760	0	FO	–	I.	VPS
9	Senohrad	ČOV, zb. dvor	0,3248	0,0480	0977462 /9.	0,0480	0,0480	obec	–	I.	VPS
prie-luky	Senohrad	bývanie	0,1550	0,1550	0971225 /7.	0,1550	0,1550	FO	–	I.	
Spo-lu				11,09							

Vysvetlivky:

VPS – verejnoprospešná stavba

ZÚO – zastavané územie obce

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie nepredpokladá žiadne negatívne environmentálne dôsledky. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj prevenciu environmentálnych problémov, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry jednoznačne prispeje návrh vybudovania splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd v obci k zlepšeniu kvality životného prostredia, ako aj k udržaniu, resp. k zvýšeniu kvality vôd. Návrh vybudovania vodovodu v nových rozvojových plochách a riešenia odvádzania odpadových vôd v území so sústredenou zástavbou prispeje k zvýšeniu komfortu bývania. Nakoľko sa s plynofikáciou obce pre nerentabilitu a absenciu príslušnej infraštruktúry nepočíta, zdôrazňujeme potrebu využívania alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie.

Nárast počtu obyvateľov obce a z toho vyplývajúci potenciálny tlak na životné prostredie bude eliminovaný uplatnením stanovených zásad a záväzných regulatívov. Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie územia s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúcu interferenciu jednotlivých urbanistických funkcií.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity, vrátane drobného obchodu. Ich úlohou je prevencia potenciálnych negatívnych vplyvov na obytné územie. Navrhuje sa tiež výsadba pásov izolačnej zelene za účelom izolovania výrobných areálov a navrhovaného športového areálu od okolitého obytného územia.

Pre zachovanie zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z priemetu konkrétnych ekostabilizačných opatrení a návrhu prvkov ÚSES.

Pozitívny vplyv na vodné pomery budú mať navrhované vodozádržné opatrenia, ako aj špecifické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny. Viaceré z navrhovaných adaptačných opatrení prispievajú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia sú podrobne opísané v správe o hodnotení strategického dokumentu.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie počíta s dostatočnými kapacitami rozvojových plôch aj v prípade výraznejšieho nárastu počtu obyvateľov a tak obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie.

Viacere navrhované investičné zámery v oblasti infraštruktúry prinesú pozitívne sociálne dopady. Návrh vybudovania nového športového areálu s futbalovým ihriskom, ako aj amfiteátra a priestorov pre kultúrne a voľnočasové aktivity podstatne rozšíria ponuku v oblasti voľnočasových aktivít obyvateľov. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám.

V prípade naplnenia predpokladov prírastku počtu obyvateľov dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov. Zvýšenie počtu obyvateľov rozšíri trhový potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu. Tieto zmeny budú mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Rozvojom obce sa vytvoria predpoklady pre optimalizáciu a racionalizáciu využitia infraštruktúry, ekonomického potenciálu obce. Plánovaný rozvoj obce posilní miestne hospodárstvo a zabezpečí jeho diverzifikáciu smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam. Konkrétne ide o návrh možnosti využitia hospodárskeho dvora aj pre remeselnú-výrobné služby a podnikateľské aktivity. Podobný efekt bude mať aj rozvoj agroturistiky na lazoch. Rozvoj hospodárskej základne sa zákonite pozitívne premietne aj v sociálnej oblasti.

Územno-technické dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhovaná výstavba v nových rozvojových plochách si vyžiada nároky na vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, splaškovej kanalizácie, sekundárnych elektrických rozvodov a preložky elektrických vedení VN. V oblasti dopravnej infraštruktúry je nevyhnutné rozšíriť a rekonštruovať miestne komunikácie, dobudovať chodníky pre chodcov. Pre zabezpečenie dopravného prístupu do nových rozvojových plôch je potrebné vybudovanie miestnych obslužných komunikácií a upokojených komunikácií.

Pri projektovaní stavieb je nutné zohľadňovať všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v zmysle § 56 – 58 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

3. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – ZÁVÄZNÁ ČASŤ

Záväzná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch
- zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia
- zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstarať a schváliť územný plán zóny
- schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Z grafickej časti sú súčasťou záväznej časti výkresy č. 2 a 3 „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“ v mierke 1: 2 880 pre zastavané územie obce a v mierke 1: 10 000 pre celé katastrálne územie.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

Z hľadiska priestorového usporiadania sú záväzné nasledovné zásady:

- rešpektovať limity prírodného charakteru (topografické pomery, vodné toky) a antropogénneho charakteru (dopravné koridory, siete technickej infraštruktúry)

- novou výstavbou podporiť kompaktný pôdorys obce a vyváženú osovosť celkovej kompozície sídla
- rešpektovať hlavnú kompozičnú os, reprezentovanú cestou II/527, a posilniť ju situovaním novej zástavby na bočnej uličnej sieti
- zachovať pohľady na historickú dominantu obce – r.k. kostol
- urbanistická mierka nových objektov i prestavieb má vychádzať zo štruktúry pôvodnej zástavby
- rešpektovať historicky vzniknutú parceláciu (užšie a dlhšie parcely) a pôdorysný tvar zástavby okolo námestia, t.j. v centrálnej zóne obce
- dodržať stavebnú čiaru danú existujúcou zástavbou v centrálnej zóne obce
- zachovať architektonický výraz uličných priečelí aj s tvaroslovnými prvkami ľudovej architektúry
- zachovať charakter a architektúru lazničkeho osídlenia
- v jadre urbanistickej kompozície - na námestí sformovať centrálnu zónu obce
- centrálnu verejnú priestranosť (námestie) ponechať bez zástavby, so zachovaním a úpravou plôch verejnej zelene
- novú uličnú sieť podľa možností zokruhovať a prepojiť s existujúcou uličnou sieťou
- vytvoriť kontinuálny uličný priestor zástavbou na voľných plochách v zastavanom území obce
- povoľovať len výstavbu samostatne stojacich objektov a nepovoľovať skupinové formy zástavby, ako napr. radovú zástavbu, dvojdomy
- samostatne stojace rodinné domy budovať na pozemkoch s minimálnou veľkosťou 600 m²
- dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia
- pre rozvojové plochy č. 1, 2, 5, 6 je pred povoľovaním výstavby potrebné vypracovanie podrobnejších urbanistických štúdií
- rozšíriť zastavané územie podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti
- rezervovať koridory pre líniové stavby komunikácií a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využívania

Z hľadiska funkčného využívania sú záväzné nasledovné zásady:

- rešpektovať súčasné funkčné zónovanie obce, t.j. zachovať priestorovú segregáciu (oddelenie) výrobného územia od obytného územia

- rozvoj územia orientovať hlavne na obytné funkcie
- nové plochy pre bývanie vytvárať v disponibilných polohách v priamej nadväznosti na existujúce zastavané územie
- nové plochy pre bývanie rovnomerne rozložiť do viacerých lokalít
- v rozostavaných rozvojových plochách určených pre bývanie vylúčiť poľnohospodárske využívanie pôdy ako ornej pôdy
- rekreačné aktivity orientovať na agroturistiku, vo väzbe na laznícke osídlenie a jeho krajinné prostredie
- športový areál s futbalovým ihriskom umiestniť v dobre dostupnej polohe na východnom okraji obce
- výrobu a podnikateľské aktivity koncentrovať v existujúcom hospodárskom dvore, za predpokladu jeho revitalizácie a intenzifikácie
- čistiareň odpadových vôd situovať v najnižšej polohe, na južnom okraji obce
- koncentrovať zariadenia občianskeho vybavenia celoobecného významu do centrálnej zóny obce

Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby, na základe priradenia k funkčnej územnej zóne. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

Maximálna výška zástavby

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálnu výšku zástavby je prípustné prekročiť o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s max. 1 využitelným podkrovným podlažím. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysielacov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

- 1 nadzemné podlažie – vo voľnej krajine K2 (týka sa hospodárskych usadlostí), vo výrobnom území V2
- 2 nadzemné podlažia – v obytnom území B1, vo výrobnom území V1, v rekreačnom území R1
- 4 nadzemné podlažia – v obytnom území B2

Maximálna intenzita využitia

Intenzita využitia je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy. Záväzný regulatív

maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre zastavané územie obce a jeho navrhované rozšírenie. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

- maximálne 40% – v obytnom území B2
- maximálne 30% – v obytnom území B1
- maximálne 20% – vo výrobnom území V1, V2
- maximálne 5% – v rekreačnom území R1

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. n) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k funkčnej územnej zóne (obytné územie / zmiešané územie / výrobné územie / rekreačné územie / voľná krajina)
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného plošného javu alebo javov.

Regulácia funkčného využitia pre obytne územie B1

Charakteristika:

- V obytnom území B1 sa predpokladá zachovanie existujúcej zástavby rodinných domov, ako aj rekonštrukcia (vrátane rozširovania, nadstavieb) rodinných domov. Sú tu prípustné prevádzky základnej občianskej vybavenosti a drobné remeselné prevádzky v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Okrem vymedzených nových rozvojových plôch je výstavba nových objektov možná ako náhrada existujúcich objektov a v záhradách;

podmienkou je možnosť napojenia na verejné dopravné a verejné technické vybavenie a rešpektovanie koridorov navrhovaných dopravných prepojení.

Vymedzenie územia:

- existujúca zástavba rodinných domov a občianskej vybavenosti v zastavanom území obce a navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 5, 6, 7
- v legende komplexného výkresu obytnému územiu B1 zodpovedajú grafické značky plošných javov: plochy bývania v rodinných domoch, plochy bývania v rodinných domoch - návrh, plochy občianskeho vybavenia, plochy verejnej zelene, plochy verejnej zelene a detských ihrísk – návrh, plochy vyhradenej zelene

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v rodinných domoch**

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- základná občianska vybavenosť - miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva, školstvo, zdravotníctvo, kultúra, cirkev) do 200 m² zastavanej plochy (neplatí pre existujúce prevádzky, ktoré túto výmeru presahujú)
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 200 m² zastavanej plochy
- ihriská a oddychové plochy – pre rezidentov
- bývanie v bytových domoch – len existujúce

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba (okrem drobného chovu do 1 veľkej dobytčej jednotky)
- priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie B2

Charakteristika:

- V obytnom území B2 sa predpokladá zachovanie existujúcej zástavby bytových domov a jej rozšírenie na vymedzenej ploche.

Vymedzenie územia:

- existujúca zástavba bytových domov na severnom okraji obce a navrhovaná rozvojová plocha č. 4
- v legende komplexného výkresu obytnému územiu B2 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy bývania v bytových domoch, plochy bývania v bytových domoch - návrh.

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v bytových domoch**

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- ihriská a oddychové plochy – pre rezidentov
- bývanie v rodinných domoch – v nadväznosti na existujúcu zástavbu rodinných domov

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výroba akéhokoľvek druhu, vrátane drobného
- stavby pre individuálnu rekreáciu
- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie R1

Charakteristika:

- Rekreačné územie R1 je určené pre existujúce futbalové ihrisko a primárne výstavbu celoobecného športového areálu s futbalovým ihriskom

Vymedzenie územia:

- existujúce futbalové ihrisko
- navrhovaná rozvojová plocha č. 8

- v legende komplexného výkresu rekreačnému územiu R1 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy športu, plochy športu - návrh

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- šport – športové ihriská a zariadenia pre šport

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- občianska vybavenosť viazaná na objekty športu (služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, kultúra)

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- výroba akéhokoľvek druhu

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V1

Charakteristika:

- Výrobné územie V1 existujúceho hospodárskeho dvora sa zachováva s možnosťou intenzifikácie a čiastočnej alebo úplnej konverzie aj pre podnikateľské aktivity výrobného charakteru (nepoľnohospodársku výrobu a sklady)

Vymedzenie územia:

- hospodársky dvor PD Senohrad severovýchodne od obce
- v legende komplexného výkresu výrobnému územiu V1 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy výroby, skladov a technického vybavenia

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby
- remeselná-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo)
- sklady a logistické zariadenia miestneho významu

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- zariadenia zberu druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie (kompostovisko, zberný dvor)

- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie (okrem ubytovania zamestnancov)
- šport a rekreácia
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V2

Charakteristika:

- Výrobné územie V2 je určené pre technické vybavenie – čistiareň odpadových vôd a zberný dvor (kompostovisko)

Vymedzenie územia:

- existujúca čistiareň odpadových vôd a zberný dvor pri toku Litava
- navrhovaná rozvojová plocha č. 9
- v legende komplexného výkresu výrobnému územiu V2 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy výroby, skladov a technického vybavenia, plochy technického vybavenia - návrh

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- technické vybavenie - čistiareň odpadových vôd a zberný dvor (kompostovisko)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo)

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie
- šport a rekreácia
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie

Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu K1

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny K1 je zalesnené a využívané pre účely lesného hospodárstva. Plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Vymedzenie územia:

- Ide o lesnú krajinu - plochy lesných porastov, ktoré sú rozptýlené v severnej časti katastrálneho územia a v doline Litavy.
- v legende komplexného výkresu voľnej krajiny K1 zodpovedá grafická značka plošných javov: plochy lesných porastov

Prípustné funkčné využívanie:

- lesné porasty

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- lesné cesty – pre lesohospodárske činnosti
- menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – senníky, horáreň, posedy a pod.
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- ťažba nerastných surovín
- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb

Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu K2

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny K2 je poľnohospodársky využívané ako lúky a pasienky, orná pôda. Je vhodné na poľnohospodárske využitie pri revitalizácii laznického osídlenia, ale bez lokalizácie nových zastavaných plôch. Laznícke osídlenie sa bude využívať pre obytné, výrobné a rekreačné funkcie (pre chalupársku rekreáciu a v obmedzenej miere sú prípustné aj rekreačné zariadenia). Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov MÚSES.

Vymedzenie územia:

- Ide o oráčino-lúčnu krajinu s mozaikou rozptýleného osídlenia lazov, t.j. voľnú krajinu mimo zastavaného územia obce a kontaktného územia a mimo lesnej krajiny.
- v legende komplexného výkresu voľnej krajiny K2 zodpovedajú grafické značky plošných javov: plochy trvalých trávnych porastov, plochy nelesnej drevinovej vegetácie, plochy ornej pôdy, plochy trvalých kultúr, plochy hospodárskych usadlostí

Prípustné funkčné využívanie:

- orná pôda

- trvalé kultúry
- trvalé trávne porasty
- nelesná drevinová vegetácia
- hospodárske usadlosti (trvalé bývanie + poľnohospodárska výroba + individuálna rekreácia)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu
- rekreačné zariadenia prechodného ubytovania a agroturistiky – len v existujúcich lazničných usadlostiach s kapacitou do 30 lôžok
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.
- vodné plochy

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- ťažba nerastných surovín
- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb

3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- nové prevádzky obchodu a služieb celoobecného významu pre obyvateľstvo situovať primárne v rámci vymedzenej centrálnej zóny obce
- usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia
- zriadiť v obci priestory pre kultúrne a voľnočasové aktivity
- vybudovať v obci športový areál s futbalovým ihriskom
- trhovisko a plochu pre kultúrno-spoločenské aktivity situovať na námestí v centrálnej zóne obce
- rešpektovať školský areál a využívať ho pre potreby vzdelávacích zariadení

3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného dopravného vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry – cesty II. a III. triedy
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty II. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 12(11,5)/50 a vo funkčnej triede B2 a v kategórii C 9,5/70 mimo zastavaného územia
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia
- doplnenie komunikačného systému obce o miestne komunikácie pre dopravnú obsluhu navrhovaných plôch pre bývanie
- vybudovať parkovisko pre navrhovaný športový areál v rozvojovej ploche č. 8
- vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií funkčnej triedy C3
- dobudovať chodníky pozdĺž celého prieťahu ciest II. triedy zastavaným územím obce
- vybudovať dopravne segregovaný cyklistický chodník pri ceste II/527 (Veľký Krtíš – Senohrad – Pliešovce) a pri ceste II/526 (Senohrad – VVP Lešť)
- vyznačiť cyklistické trasy do obcí Horné Mladonice a Litava
- ku každej obytnej a rekreačnej stavbe musí byť zabezpečený riadny prístup, ktorý žiadnym spôsobom nepoškodzuje a neohrozuje cudzí majetok

3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce koridory a zariadenia verejného vodovodu
- riešiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu v súlade s urbanistickou koncepciou – rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovaných nových uliciach

- nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev
- vybudovať v sústredenom osídlení obce splaškovú kanalizáciu s čistením odpadových vôd
- do vybudovania splaškovej kanalizácie vybudovať žumpy a zdržané odpadové vody vyvážať na zneškodnenie do zmluvnej čistiarne odpadových vôd
- v odľahlejších lazničkých lokalitách, kde nie je budovanie splaškovej kanalizácie uskutočniteľné, zriaďovať malé domové čistiarne odpadových vôd a vodotesné žumpy
- trasy kanalizácií a zariadenia na nich umiestňovať do verejných priestranstiev
- odvádzanie odpadových vôd riešiť v súlade s § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a NV SR č. 269/2010 Z.z., ktorými sa stanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov prečistenia odpadových vôd, vrátane podmienok pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku
- odvod dažďovej vody z komunikácií riešiť dažďovými rigolmi
- rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z., zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“
- prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“
- rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie, s výnimkou vedenia navrhnutého na preloženie, resp. zrušenie
- v zastavanom území realizovať rozvodné elektrické siete káblovými vedeniami v zemi
- transformačné stanice v zastavanom území budovať s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované) s výkonom do 630 kVA
- rešpektovať trasy telekomunikačných káblov a zariadenia telekomunikačnej infraštruktúry
- trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete realizovať zemným vedením
- vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v zastavanom území ani v jeho navrhovanom rozšírení
- v existujúcej zástavbe, ako aj v objektoch v nových rozvojových plochách vytvoriť jednoduché úkryty budované svojpomocne v zmysle vyhlášky č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov

- ukrytie zabezpečiť podľa plánu ukrytia obce na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu

3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt

Z hľadiska zachovania kultúrohistorických hodnôt je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- zachovať a chrániť nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:
 - rímskokatolícky kostol sv. Imricha, neskorobarokový, z roku 1768 (č. ÚZPF 1113/1)
 - Fara Andreja Kmeťa, baroková z konca 18. stor., v strede obce (č. ÚZPF 10749/1)
 - kaplnka Panny Márie Ružencovej, baroková z roku 1748, v strede obce (č. ÚZPF 11190/1)
 - božia muka neoklasicistická zo zač. 20. stor., na začiatku obce (č. ÚZPF 11129/1)
 - socha sv. Jána Nepomuckého, neskorobaroková z 2. pol. 18. stor., pred farou (č. ÚZPF 2269/1)
 - sýpka z prelomu 19. a 20. stor. (č. ÚZPF 11355/1)
 - ľudové domy, trojpriestorové, niektoré aj s hospodárskou časťou (č. ÚZPF 1930/1, 1932/1, 1933/1, 11033/1, 11034/1)
- v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky podľa § 27 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (základná ochrana kultúrnej pamiatky) nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.
- zachovať architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami: kalvária s Ružencovými kaplnkami pri kostole, kaplnka sv. Vendelína, božie muky, kríž drevený detvianskeho typu z konca 19. stor., pomník SNP
- z hľadiska ochrany archeologických nálezísk dodržiavať nasledovné požiadavky:
 - stavebník / investor v každej etape vyžadujúcej si zemné práce si od príslušného Krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania vyžiada vyjadrenie k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk

- podľa § 36, ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastníkom, správcom alebo stavebníkom povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad.
- podľa § 36 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov

3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Zásady ochrany prírody a krajiny

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- zachovanie priaznivého stavu chránených biotopov národného aj európskeho významu – Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky, Lk3 Mezofilné pasienky

Zásady vytvárania územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES, tak aby plnili požadované funkcie biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku:

- biokoridor regionálneho významu RBk 5/11 Litava
- biocentra miestneho významu MBc1 Húština, MBc2 Za majerom, MBc3 Podpoloma, MBc4 Trpínec, MBc5 Pri Bartošovom laze, MBc6 Dolina
- biokoridory miestneho významu MBk1 Litavica, MBk2 Suchánsky potok, MBk3 Náklo, MBk4 Vrbovok, MBk5 Rieka, MBk6 Trpínec
- interakčné prvky: remízky, zeleň na stržiach a v erózných ryhách, lesné porasty v kontakte s potenciálnymi biocentrami, trvalé trávne porasty s biotopmi európskeho a národného významu, plochy zelene pod kostolom a v dolnej časti námestia

Zásady starostlivosti o životné prostredie a vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a vytvárania a udržiavania ekologickej stability je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- vytvorenie nárazníkových pásov pozdĺž vodných tokov a ochrana funkčných brehových porastov tokov
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných a inváznych druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zabezpečovať starostlivosť o lúky a trvalé trávne porasty kosením alebo prostredníctvom pastevného chovu
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability
- realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch
- udržiavať existujúcu líniovú zeleň a založiť novú líniovú zeleň s pôdoochrannou a protieróznou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov na medziach a popri poľných cestách
- výsadba línie izolačnej zelene okolo hospodárskeho dvora družstva, najmä zo strany zastavaného územia
- výsadba línií izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- výsadba línií izolačnej zelene na rozhraní obytného územia a rekreačného územia (navrhovaného športového areálu)
- revitalizovať a dosadiť líniovú zeleň pozdĺž poľných ciest a účelových ciest mimo zastavaného územia obce
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a úplné odstránenie prípadných divokých skládok
- prevádzkovať zariadenie na zber separovaného odpadu (zberný dvor)
- revitalizovať a dotvoriť plochy verejnej zelene v zastavanom území obce, osobitne v centrálnej zóne obce
- výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu podľa zákona č.

355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia – a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia

3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Senohrad zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce
- nové rozvojové plochy č. 2, 3, 6, 8

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

V riešenom území nie je potrebné vymedziť žiadne chránené územia.

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma, definované od osi príslušného jazdného pásu mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
 - ochranné pásmo cesty II. triedy – v šírke 25 m
 - ochranné pásmo cesty III. triedy – v šírke 20 m

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - 22 kV – 10 m
 - zavesené káblové vedenie 22 kV – 1m

- vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
 - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov):
 - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm vrátane)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd (podľa STN 756401, STN 756402) – 100 m od stredu čistiarne odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby
- pásmo hygienickej ochrany vodného zdroja I. stupňa (cca 50x50 m)
- ochranné pásmo hospodárskeho dvora PD – 200 m od objektov so živočíšnou výrobou
- ochranné pásmo tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších

predpisov, umožňujúcim správcovi vodných tokov a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú vodohospodársky významnom toku (Litava, Vrbovok) pozemky do 10 m od brehovej čiary, pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary. Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

V zmysle § 108 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a nálezu Ústavného súdu SR č. 217/2002 Z.z. územný plán obce vymedzuje verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Verejný záujem na vyvlastnení pre tieto účely sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní. Za stavby podľa odseku 2 písm. a) sa považujú stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzil a schválil schvaľujúci orgán v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie (§108 ods. 3 stavebného zákona).

Územný plán obce Senohrad vymedzuje plochy, resp. koridory pre verejnoprospešné stavby v rozsahu zoznamu verejnoprospešných stavieb podľa kap. 3.10 tejto dokumentácie. Verejnoprospešné stavby a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú zakreslené vo výkrese č. 2. Ako verejnoprospešné stavby sú definované dopravné líniové stavby miestneho významu, plochy a koridory pre distribučné energetické a vodohospodárske zariadenia, plochy pre umiestnenie zariadení sociálnej vybavenosti.

Predpokladá sa, že k deleniu a sceľovaniu pozemkov dôjde na všetkých plochách vymedzených ako rozvojové plochy. Nakoľko územný plán obce Senohrad nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie sú definované parcely, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať.

Územný plán obce Senohrad nevymedzuje plochy a objekty na asanácie. Ich vymedzenie je potrebné vykonať v prípade kolízie s navrhovanými verejnoprospešnými stavbami na základe podrobnejšej dokumentácie.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

Územný plán obce Senohrad určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu a s označeniami:

- [1] rekonštrukcia a rozšírenie ciest II. triedy č. II/526 a II/527
- [2] miestne a upokojené komunikácie – pre dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch
- [3] rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií a účelových komunikácií
- [4] pešie chodníky pri cestách II. triedy
- [5] ostatné pešie chodníky v zastavanom území obce
- [6] cyklistické trasy
- [7] rozvody pitnej vody – v trasách komunikácií
- [8] splašková kanalizácia – v trasách komunikácií
- [9] elektrické vedenia NN, telekomunikácie – v trasách komunikácií
- [10] čistiareň odpadových vôd
- [11] zberný dvor
- [12] objekt pre kultúrne a voľnočasové aktivity a sociálne služby
- [13] nový športový areál s futbalovým ihriskom
- [14] rozšírenie akumulácie – nový vodojem
- [15] oddychové plochy s detským ihriskom

Verejnoprospešné stavby sú zakreslené vo výkresoch č. 2 a č. 3.

3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny

V zmysle § 11 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov môže územný plán obce vymedziť plochy, pre ktoré bude nutné obstaráť dokumentáciu nižšieho stupňa (územný plán zóny).

Územný plán obce Senohrad nevymedzuje žiadnu časť obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.

3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Schéma záväzných častí a verejnoprospešných stavieb je súčasťou výkresov č. 2 a 3 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia (s vyznačením záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb).

Všetky položky predstavujú záväznú časť riešenia. Verejnoprospešné stavby sú vyznačené v zmysle ich definície v kapitolách č. 3.9 a 3.10.

4. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

4.1 Zoznam východiskových podkladov

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas máp stability svahov SR v M 1: 50 000
http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv
- Atlas SSR, Bratislava: SAV a SÚGK, 1980
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- Oficiálna stránka obce Senohrad www.senohrad.sk
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020
- Prieskumy a rozbory na územný plán obce Senohrad, 2016
- Projektová dokumentácia „Senohrad – verejná kanalizácia a čistiareň odpadových vôd“, Timprojekt 2011
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 – 2023
- Program rozvoja mikroregiónu Východný Hont na roky 2014 – 2020
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Senohrad na roky 2007 – 2013
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 – 2023
- Rozvojový program priorít verejných prác na roky 2015 až 2017
- Správa o stave životného prostredia SR v roku 2014, MŽP SR a SAŽP, 2015
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, 2014
- Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, MDVaRR 2014
- Územný plán obce Čekovce, 2017
- Územný plán obce Pliešovce, 2013
- Územný plán sídelného útvaru Senohrad, Urbion 1983
- Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov

5. DOKLADOVÁ ČASŤ

Dokladová časť bude doplnená po prerokovaní územnoplánovacej dokumentácie ako samostatná textová zložka.